

Lukáš

¹ Poněvadž se mnozí pokusili po pořádku sepsat vyprávění o těch věcech, ve kterých my máme plnou jistotu

² (neboť nám [je] předali ti, kdo byli od počátku očitými svědky a služebníky toho Slova),

³ zdálo se i mně [dobré], abych ti o tom po pořádku napsal, vznešený Teofile, [neboť] jsem to všechno od začátku pečlivě vyhledal,

⁴ abys poznal hodnověrnost těch věcí, jimž jsi byl naučen.

⁵ Za dnů judského krále Heroda byl jeden kněz, jménem Zachariáš, z Abiášovy [kněžské] třídy, a jeho manželka [byla] z dcer Áronových a jmenovala se Alžběta.

⁶ Oba byli v Božích očích spravedliví a chodili bezúhonně ve všech Pánových příkázáních a ustanoveních.

⁷ Neměli však dítě, protože Alžběta byla neplodná a oba už byli v pokročilém věku.

⁸ A když konal kněžskou službu před Bohem podle pořadí své třídy, stalo se,

⁹ že na něj podle zvyku kněžského úřadu padl los, aby vešel do Pánova chrámu a obětoval kadidlo.

¹⁰ Venku pak stálo veliké množství lidí modlících se v hodině zapálení kadidla.

¹¹ Tehdy se mu ukázal Pánův anděl stojící vpravo od kadidlového oltáře.

¹² Když [ho] Zachariáš spatřil, zděsil se a padl na něj strach.

13 Anděl mu však řekl: “Neboj se, Zachariáši, neboť tvá prosba byla vyslyšena a Alžběta, tvá manželka, ti porodí syna a dáš mu jméno Jan.

14 [Z toho] se budeš radovat a veselit a z jeho narození budou mít radost mnozí.

15 Neboť bude veliký v Pánových očích a nebude pít víno ani opojný nápoj a bude naplněn Duchem Svatým už z lůna své matky.

16 A mnohé ze synů Izraele obrátí k Pánu, jejich Bohu.

17 On půjde před jeho tváří v duchu a moci Eliášově, aby obrátil srdce otců k synům a nepovolné k moudrosti spravedlivých, aby přichystal Pánu připravený lid.”

18 Zachariáš tedy řekl andělu: “Podle čeho to poznám? Vždyť jsem stařec a [také] má manželka je v pokročilém věku.”

19 Anděl mu odpověděl: “Já jsem Gabriel, ten, který stojí před Boží tváří, a byl jsem poslán, abych k tobě promluvil a oznámil ti tyto radostné zprávy.

20 A hle, budeš němý a nebudeš moci promluvit až do dne, kdy se tyto věci stanou, protože jsi neuvěřil mým slovům, která se ve svém čase naplní.”

21 A lidé [venku] čekali na Zachariáše a divili se, že se tak zdržuje v chrámu.

22 Když pak vyšel, nemohl k nim promluvit. A [tak] poznali, že v chrámu spatřil vidění, neboť se s nimi dorozumíval posunky a zůstával němý.

23 Stalo se pak, že po naplnění dnů své služby odešel do svého domu.

24 Jeho manželka Alžběta po těch dnech počala a tajila se [s tím] pět měsíců se slovy:

25 “Takto se ke mně zachoval Pán ve dnech, kdy na [mě] pohlédl a zbavil mě pohany mezi lidmi.”

26 V šestém měsíci pak byl anděl Gabriel poslán od Boha do galilejského města jménem Nazaret

27 k panně zasnoubené muži jménem Josef, z domu Davidova. A jméno té panny [bylo] Marie.

28 A když k ní přišel, řekl: “Zdravím tě, milostí obdařená, Pán s tebou! [Jsi] požehnaná mezi ženami!”

29 Ale když ho spatřila, byla z jeho slov rozrušena a přemýšlela, co to bylo za pozdrav.

30 Anděl jí tedy řekl: “Neboj se, Marie, vždyť jsi u Boha našla milost.

31 Hle, počneš v lůnu a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.

32 Ten bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího a Pán, [náš] Bůh, mu dá trůn jeho otce Davida.

33 Bude navěky kralovat nad domem Jákobovým a jeho království nebude [mít] konce.

34 Marie však řekla andělu: “Jak se to stane, když [dosud] nepoznávám muže?”

35 Anděl jí odpověděl: “Sestoupí na tebe Duch Svátý a zastíní tě moc Nejvyššího; proto také to svaté, co se z tebe narodí, bude nazýváno Syn Boží.

36 A pohled, tvá příbuzná Alžběta, o které říkali, že je neplodná, ta také počala syna, [i] ve svém stáří - a je v šestém měsíci,

37 neboť u Boha nebude nemožné žádné slovo.”

38 Tehdy Marie řekla: “Pohleď, [jsem] služebnice Pána. Ať se mi stane podle tvého slova!” A anděl od ní odešel.

39 V těch dnech pak Marie vstala a spěšně odešla do hor, do města Judova.

40 Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu.

41 A jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, stalo se, že děťátko v jejím lůnu poskočilo a Alžběta byla naplněna Duchem Svatým.

42 Tehdy hlasitě zvolala: “Požehnaná [jsi] mezi ženami a požehnaný plod tvého lůna!

43 Ale proč je mi [dáno], že matka mého Pána přišla ke mně?

44 Vždyť jakmile vešel zvuk tvého pozdravu do mých uší, poskočilo děťátko v mém lůnu radostí.

45 A blaze té, která uvěřila, neboť se naplní to, co jí bylo řečeno od Pána.”

46 Tehdy Marie řekla: “Má duše velebí Pána

47 a můj duch jásá v Bohu, mém Spasiteli,

48 neboť pohlédl na ponížení své služebnice. Hle, od nynějška mne budou blahoslavít všechna pokolení,

49 neboť mi učinil veliké věci Ten, [který je] mocný, jehož jméno [je] svaté

50 a jehož milosrdenství k těm, kteří se ho bojí, [trvá] od pokolení do pokolení.

51 Svou paží dokázal moc, rozptýlil pyšné v myšlení jejich srdce.

52 Mocné svrhl z trůnů a ponížené povýšil.

53 Hladové nasýtil dobrými [věcmi] a bohaté propustil s prázdnou.

54 Ujal se Izraele, svého služebníka; pamatoval na milosrdenství

55 - jak mluvil k našim otcům - vůči Abrahamovi a jeho semeni [až] navěky.”

56 Marie s ní pak zůstala asi tři měsíce a vrátila se

do svého domu.

⁵⁷ Alžbětě se tehdy naplnil čas k porodu a porodila syna.

⁵⁸ A když její susedé a příbuzní uslyšeli, že jí Pán prokázal své veliké milosrdenství, radovali se [spolu] s ní.

⁵⁹ Osmého dne se pak stalo, [že] přišli to dítě obřezat a dávali mu jméno podle jeho otce, Zachariáš.

⁶⁰ Jeho matka [jim] však odpověděla: “Ne, bude se jmenovat Jan.”

⁶¹ Řekli jí: “Vždyť ve tvém rodu se tak nikdo nejmenuje!”

⁶² Ptali se tedy posunky jeho otce, jak by ho chtěl pojmenovat.

⁶³ On požádal o tabulku a napsal slova: “Jmenuje se Jan.” Všichni se podivili.

⁶⁴ A jeho ústa se ihned otevřela a jeho jazyk [se rozvázal a] dobrořečil Bohu.

⁶⁵ Tehdy na všechny jejich susedy přišla bázeň a po celých judských horách se rozmlouvalo o všech těchto věcech.

⁶⁶ Všichni, kteří [o tom] slyšeli, [to] ukládali ve svém srdci se slovy: “Co to bude za dítě?” A Pánova ruka byla s ním.

⁶⁷ Jeho otec Zachariáš pak byl naplněn Duchem Svatým a prorokoval [těmito] slovy:

⁶⁸ “Požehnaný Pán, Bůh Izraele, neboť [nás] navštívil a svému lidu způsobil vykoupení.

⁶⁹ Vyzdvihl nám roh spasení v domě Davida, svého služebníka,

⁷⁰ jak mluvil skrze ústa svých svatých proroků, kteří [byli] od věků,

⁷¹ o vysvobození od našich nepřátel a z ruky všech, kteří nás nenávidí,

⁷² aby prokázal milosrdenství našim otcům a vzpomenuł na svou svatou smlouvu -

⁷³ na přísahu, kterou přísahal Abrahamovi, našemu otci - že nám dá,

⁷⁴ abychom vysvobozeni z ruky svých nepřátel beze strachu sloužili jemu

⁷⁵ ve svatosti a spravedlnosti před jeho tváří po všechny dny svého života.

⁷⁶ A ty, dítě, budeš nazváno prorokem Nejvyššího, neboť půjdeš před Pánovou tváří připravit jeho cesty,

⁷⁷ dát jeho lidu poznat spasení v odpuštění jejich hříchů

⁷⁸ skrze niterné milosrdenství našeho Boha, v němž nás navštívil [jako] svítání z výšin,

⁷⁹ aby se ukázal sedícím v temnotách a stínu smrti, aby přivedl naše nohy na cestu pokoje.”

⁸⁰ Dítě pak rostlo a sílilo v duchu a bylo na pustinách až do dne, kdy se ukázalo Izraeli.

2

¹ V těch dnech se pak stalo, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl sepsán celý obydlený svět.

² (Toto byl první soupis za syrského vladaře Quirinia.)

³ A tak všichni šli, aby byli zapsáni, každý do svého města.

⁴ I Josef z Galileje se tedy vydal z města Nazaret do Judska, do města Davidova zvaného Betlém (protože byl z domu a rodu Davidova),

⁵ aby byl zapsán s Marií, svou zasnoubenou manželkou, která byla těhotná.

⁶ A když tam byli, stalo se, že se naplnily dny, aby porodila.

⁷ A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plenek a položila ho do jeslí, protože pro ně nebylo místo v hospodě.

⁸ A v tom kraji byli pastýři, kteří přebývali na poli a drželi noční hlídky nad svým stádem.

⁹ Náhle se mezi ně postavil Pánův anděl; ozářila je Pánova sláva a přišla na ně veliká bázeň.

¹⁰ A ten anděl jim řekl: “Nebojte se, neboť hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechen lid.

¹¹ Neboť se vám dnes narodil Spasitel ve městě Davidově, totiž Kristus, Pán.

¹² A toto vám [bude za] znamení: naleznete dětátko zavinuté do plenek, ležící v jeslích.”

¹³ A hned se s andělem objevilo množství nebeského vojska, jež chválilo Boha a říkalo:

¹⁴ “Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, [Boží] zalíbení v lidech.”

¹⁵ A stalo se, že když od nich ti andělé odešli do nebe, řekli pastýři jedni druhým: “Pojďme tedy do Betléma a pohledme na tu věc, která se stala, [jak] nám ji Pán oznámil.”

¹⁶ Přišli tedy se spěchem a našli Marii a Josefa i to dětátko ležící v jeslích.

¹⁷ A když [ho] uviděli, začali rozhlašovat, co jim bylo o tom dítěti řečeno.

¹⁸ A všichni, kteří [to] slyšeli, užasli nad tím, co jim pastýři říkali.

19 Marie pak všechna ta slova uchovávala a zvažovala ve svém srdci.

20 A ti pastýři při návratu oslavovali a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli tak, jak jim bylo řečeno.

21 Když se pak naplnilo osm dní pro obřezání dítěte, dali mu jméno Ježíš, jak ho pojmenoval anděl předtím, než bylo počato v lůnu.

22 A když se naplnily dny jejího očišťování podle Mojžíšova zákona, přinesli ho do Jeruzaléma, aby [ho] postavili před Pánem

23 (jak je napsáno v Pánově zákoně: “Každý chlapec otvírající lůno bude zasvěcen Pánu”)

24 a aby dali oběť, jak je to řečeno v Pánově zákoně: “Dvě hrdličky nebo dvě holoubata.”

25 A hle, v Jeruzalémě byl člověk jménem Simeon. Ten člověk [byl] spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch Svatý byl na něm.

26 Jemu bylo od Ducha Svatého sděleno, že nespatří smrt dříve, než uvidí Pánova Krista.

27 Ten přišel [veden] Duchem do chrámu. A když rodiče přinesli to dítě, Ježíše, aby s ním naložili podle zvyklosti Zákona,

28 tehdy ho vzal do náručí, dobrořečil Bohu a řekl:

29 “Nyní, Hospodine, propouštíš svého služebníka v pokoji podle svého slova.

30 Neboť mé oči spatřily tvé spasení,

31 které jsi připravil před tváří všech lidí

32 - světlo ke zjevení národům a slávu tvého lidu Izraele.”

33 A jeho otec a matka se divili těm věcem, které o něm byly řečeny.

³⁴ Simeon jim požehnal a řekl Marii, jeho matce: “Hle, tento je určen k pádu a pozdvižení mnohých v Izraeli a za znamení, kterému bude odpíráno

³⁵ (a i tvou vlastní duší pronikne meč), aby bylo zjeveno myšlení mnoha srdcí.”

³⁶ Byla [tam] také prorokyně Anna, dcera Fanuelova z pokolení Ašer. Ta byla ve velmi pokročilém věku a s mužem žila od svého panenství [jen] sedm let.

³⁷ Byla vdova a [bylo jí] okolo osmdesáti čtyř let. Ta nevycházela z chrámu a dnem i nocí sloužila [Bohu] posty a modlitbami.

³⁸ Ta přišla ve stejnou chvíli a vzdávala Pánu chválu a říkala o něm všem, kdo v Jeruzalémě očekávali vykoupení.

³⁹ A když vykonali všechno podle Pánova zákona, vrátili se do Galileje, do svého města Nazaretu.

⁴⁰ Dítě pak rostlo a sílilo v duchu, naplňováno moudrostí a Boží milost byla na něm.

⁴¹ Jeho rodiče chodívali každý rok do Jeruzaléma na svátek Veliké noci.

⁴² Také když mu bylo dvanáct let, šli podle toho svátečního zvyku vzhůru do Jeruzaléma.

⁴³ A když se naplnily dny [toho svátku], a už se vraceli, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě a Josef ani jeho matka [o tom] nevěděli.

⁴⁴ V domnění, že je v karavaně, ušli den cesty a hledali ho mezi příbuznými a známými.

⁴⁵ Když ho však nenalezli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho.

⁴⁶ Po třech dnech se pak stalo, že ho našli v chrámu, jak sedí uprostřed učitelů, naslouchá jim

a dotazuje se jich.

⁴⁷ A všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad jeho rozumností a odpověďmi.

⁴⁸ Když ho [rodiče] spatřili, ulekli se a jeho matka mu řekla: “Synu, proč jsi nám to udělal? Pohleď, tvůj otec a já jsme tě s bolestí hledali.”

⁴⁹ A on jim řekl: “Proč jste mě hledali? Copak jste nevěděli, že musím být v tom, co je mého Otce?”

⁵⁰ Oni však slova, která jim říkal, nepochopili.

⁵¹ A tak šel s nimi, přišel do Nazaretu a byl jim poddán. Jeho matka pak uchovávala všechna ta slova ve svém srdci.

⁵² A Ježíš prospíval moudrostí, věkem a milostí u Boha i u lidí.

3

¹ Patnáctého roku vlády císaře Tiberia, když byl Pontský Pilát vladařem v Judsku a Herodes byl tetrarchou Galileje, jeho bratr Filip tetrarchou Itureje a Trachonitské země a Lyzaniáš tetrarchou Abilény,

² za nejvyššího kněze Annáše a Kaifáše, se na poušti stalo Boží slovo k Janovi, synu Zachariášovu.

³ [Ten] šel do celého kraje kolem Jordánu a kázal křest pokání na odpuštění hříchů,

⁴ jak je napsáno v knize slov proroka Izaiáše, který řekl: “Hlas volajícího na poušti: Připravte Pánovu cestu! Napřímujte jeho stezky!

⁵ Každé údolí bude vyplněno a každá hora a pahorek budou sníženy; křivé věci budou přímé a hrbolaté cesty hladké.

⁶ A veškeré tělo spatří spasení Boží.”

⁷ Proto říkal zástupům, které k němu vycházely, aby je křtil: “Plemeno zmijí! Kdo vám ukázal, jak utéci před přicházejícím hněvem?”

⁸ Neste tedy ovoce odpovídající vašemu pokání a nezačínějte si říkat: ‘Abrahama máme za otce.’ Říkám vám totiž, že Bůh je schopen Abrahamovi vzbudit syny z tohoto kamení.

⁹ Sekera je již přiložena ke kořeni stromů, a tak každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyřazen a vhozen do ohně.”

¹⁰ Zástupy se ho ptaly: “Co tedy máme dělat?”

¹¹ Odpověděl jim: “Kdo má dvě košile, ať dá tomu, kdo nemá [nic], a ten, kdo má jídlo, ať udělá totéž.”

¹² Přišli pak také celníci, aby byli pokřtěni a řekli mu: “Mistře, co máme dělat?”

¹³ A on jim řekl: “Nevybírejte nic víc než to, co je vám nařízeno.”

¹⁴ Ptali se ho také vojáci. Říkali: “A co máme dělat my?” Řekl jim tedy: “Nikoho nevydírejte ani nepodvádějte a buďte spokojeni se svým žoldem.”

¹⁵ A zatímco lid očekával a všichni si v srdci o Janovi mysleli, [že] by snad on mohl být Kristus,

¹⁶ Jan všem odpověděl: “Jistě, já vás křtím vodou, ale přichází ten, [který je] silnější než já. Jemu nejsem hoden [ani] rozvázat řemínek jeho obuvi. On vás bude křtít Duchem Svatým a ohněm.

¹⁷ Jeho věječka [je již] v jeho ruce a on vyčistí svůj mlat. Pšenici shromáždí do své obilnice, ale plevy spálí neuhasitelným ohněm.”

¹⁸ A tak i mnoha jinými [slovy] napomínal lid a kázal evangelium.

¹⁹ Ale tetrarcha Herodes, když byl od něho kárán

ohledně Herodiady, manželky svého bratra Filipa, a ohledně všech zlých věcí, které Herodes udělal,

²⁰ přidal ke všemu také to, že vsadil Jana do vězení.

²¹ A když se křtil všechen lid, stalo se, že byl pokřtěn i Ježíš; a když se modlil, otevřelo se nebe

²² a Duch Svatý na něj sestoupil v tělesné podobě jako holubice a z nebe zazněl hlas, který řekl: “Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě jsem našel zalíbení.”

²³ Ježíš sám začínal asi ve třiceti letech a byl, jak se domnívali, syn Josefův, který byl [syn] Heliho,

²⁴ který byl Matata, který byl Léviho, který byl Melchiho, který byl Jannaje, který byl Josefa,

²⁵ který byl Matatiáše, který byl Amose, který byl Nahuma, který byl Esliho, který byl Naggaje,

²⁶ který byl Mahata, který byl Matatiáše, který byl Semeje, který byl Josefa, který byl Judy,

²⁷ který byl Johanana, který byl Resy, který byl Zorobábela, který byl Salatiela, který byl Neriho,

²⁸ který byl Melchiho, který byl Addiho, který byl Kosama, který byl Elmódama, který byl Era,

²⁹ který byl Joseho, který byl Eliezera, který byl Jórima, který byl Matata, který byl Léviho,

³⁰ který byl Šimeóna, který byl Judy, který byl Josefa, který byl Jónama, který byl Eliakima,

³¹ který byl Meleje, který byl Ménama, který byl Mataty, který byl Nátana, který byl Davida,

³² který byl Isaje, který byl Obéda, který byl Boáze, který byl Salmona, který byl Názona,

³³ který byl Amínadaba, který byl Arama, který byl Ezroma, který byl Fáresa, který byl Judy, který byl Jákoba,

³⁴ který byl Izáka, který byl Abrahama, který byl Táreho, který byl Náchora,

³⁵ který byl Sárucha, který byl Ragaua, který byl Fáleka, který byl Hebera, který byl Sály,

³⁶ který byl Kainana, který byl Arfaxada, který byl Sema, který byl Noéma, který byl Lámecha,

³⁷ který byl Matuzaléma, který byl Enocha, který byl Járeda, který byl Mahalalela, který byl Kainana,

³⁸ který byl Enose, který byl Seta, který byl Adama, který byl Boží.

4

¹ Ježíš se pak vrátil od Jordánu plný Ducha Svatého a byl Duchem puzen na poušť.

² Čtyřicet dní byl pokoušen ďáblem a v těch dnech nic nejedl, ale poté, co [ty dny] skončily, vyhladověl.

³ Tehdy mu ďábel řekl: “Jsi-li Boží Syn, řekni tomuto kameni, ať se stane chlebem.”

⁴ A Ježíš mu odpověděl: “Je napsáno: ‘Nenjen chlebem bude člověk živ, ale každým Božím slovem.’”

⁵ Potom ho ďábel vyvedl na vysokou horu a ukázal mu v jednom okamžiku všechna království světa.

⁶ Ďábel mu řekl: “Dám ti všechnu tuto moc a slávu těchto [království], neboť byla předána mně a já ji dávám, komu chci.

⁷ Pokloníš-li se tedy přede mnou, bude všechno tvoje.”

⁸ Ježíš mu však odpověděl: “Odejdi ode mě, Satane! Vždyť je napsáno: ‘Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jemu jedinému budeš sloužit.’ ”

⁹ Tehdy ho přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu a řekl mu: “Jsi-li Boží Syn, vrhni se odsud dolů.

¹⁰ Vždyť je napsáno: ‘Svým andělům přikáže o tobě, aby tě ochránili,

¹¹ a ponесou tě na rukou, abys snad nenarazil nohou na kámen.’ ”

¹² Ježíš mu odpověděl: “Je řečeno: ‘Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.’ ”

¹³ A když ďábel vykonal všechno pokušení, odešel od něho až do [určeného] času.

¹⁴ Ježíš se pak vrátil v moci Ducha do Galileje a zpráva o něm se roznesla po celém okolí.

¹⁵ A on učil v jejich synagogách a byl všemi chválen.

¹⁶ A [tak] přišel do Nazaretu, kde byl vychován, a podle svého zvyku vstoupil v sobotní den do synagogy a povstal, aby četl.

¹⁷ Byla mu tedy podána kniha proroka Izaiáše, a když knihu otevřel, našel místo, kde bylo napsáno:

¹⁸ “Duch Pánův [je] nade mnou, protože mne pomazal kázat evangelium chudým. Poslal mne uzdravit [lidi] zdrcené v srdci, kázat propuštění zajatým a prohlédnutí slepým, propustit zdeptané na svobodu

¹⁹ a kázat Pánovo milostivé léto.”

²⁰ Potom knihu zavřel, vrátil ji služebníkovi a posadil se. Oči všech v synagoze byly upřeny na něj.

²¹ Tehdy k nim začal mluvit: “Dnes se toto Písmo naplnilo ve vašich uších.”

22 Všichni mu tedy přisvědčovali a divili se slovům milosti vycházejícím z jeho úst a říkali: “Není to snad Josefův syn?”

23 Tehdy jim řekl: “Jistě mi řeknete toto podobenství: ‘Lékaři, uzdrav se sám! To, co jsme slyšeli, že se stalo v Kafarnaum, udělej i zde, ve své vlasti.’ ”

24 Potom řekl: “Amen, říkám vám, že žádný prorok není ve své vlasti vítaný.

25 A řeknu vám po pravdě, že za Eliášových dnů, když bylo nebe zavřené po tři roky a šest měsíců a když byl veliký hlad po celé zemi, bylo mnoho vdov v Izraeli,

26 avšak Eliáš nebyl poslán k žádné z nich - jenom k jedné vdově do sidonské Sarepty.

27 A za proroka Elizea bylo mnoho malomocných v Izraeli, avšak žádný z nich nebyl očištěn - jen syrský Náman.”

28 A když to slyšeli, byli všichni v synagoze naplnění hněvem.

29 Povstali, vyhnali ho ven z města a dovedli ho až na okraj hory, na níž bylo jejich město postaveno, aby ho shodili dolů.

30 On ale prošel jejich středem a šel dál.

31 Tehdy sestoupil do galilejského města Kafarnaum a v sobotu je učil.

32 A [tam] žasli nad jeho učením, protože jeho slovo mělo moc.

33 V té synagoze byl člověk, který měl ducha nečistého démona, a [ten] hlasitě vykřikl:

34 “Ach, co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zničit? Znáš tě, kdo jsi - ten Svatý Boží!”

35 Ježíš mu pohrozil a řekl: “Zmlkni a vyjdi z

něj!” A ten démon ho vrhl doprostřed, vyšel z něho a vůbec mu neublížil.

³⁶ Na všechny tedy přišel úžas a začali spolu rozmlouvat. Říkali: “Co [je] to za slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům a [oni] vycházejí?”

³⁷ A zpráva o něm se šířila po každém místě v okolí.

³⁸ Potom vstal, [odešel] ze synagogy a vešel do Šimonova domu. Šimonova tchyně byla sužována vysokou horečkou, a [tak] ho za ni poprosili.

³⁹ Postavil se tedy nad ni, pohrozil té horečce a [ta] ji opustila. A ona ihned vstala a začala je obsluhovat.

⁴⁰ Při západu slunce pak všichni, kteří měli nemocné různými neduhy, je k němu přiváděli a on na každého z nich vkládal ruce a uzdravoval je.

⁴¹ Z mnohých také vycházeli démoni, kteří křičeli a říkali: “Ty jsi Kristus, ten Boží Syn!” On jim však hrozil a nedovoloval jim mluvit, neboť věděli, že on je Kristus.

⁴² Když pak nastal den, Ježíš se odtud vydal na pusté místo. Zástupy ho hledaly, a [když] přišly k němu, zadržovaly ho, aby od nich neodcházel.

⁴³ Ale on jim řekl: “Musím ohlašovat Boží království také jiným městům; neboť k tomu jsem poslán.”

⁴⁴ Kázal tedy v galilejských synagogách.

5

¹ Když se pak na něj tlačil zástup [lidí], aby slyšeli Boží slovo, a on stál u Genezaretského jezera, stalo se,

² že uviděl u [břehu] jezera stát dvě lodi, z nichž vystoupili rybáři a prali sítě.

³ Nastoupil tedy do jedné z těch lodí, která byla Šimonova, a poprosil ho, aby maličko poodjel od břehu. Potom se posadil a učil zástupy z lodi.

⁴ A když přestal mluvit, řekl Šimonovi: “Jeď na hlubinu a spusťte své sítě k lovu.”

⁵ Šimon mu však odpověděl: “Mistře, pracovali jsme celou noc a nic jsme nechytily. Ale na tvé slovo sít spustím.”

⁶ A když to udělali, nabrali [tak] veliké množství ryb, že se jejich síť začala trhat.

⁷ Dali tedy znamení svým druhům, kteří byli na jiné lodi, aby přišli a pomohli jim. A když přišli, naplnili obě lodi tak, že se ponořovaly.

⁸ A když to Šimon Petr uviděl, padl k Ježíšovým kolenům a řekl: “Odejdi ode mě, Pane, vždyť jsem hříšný člověk!”

⁹ Jeho i všech, kdo byli s ním, se totiž zmocnil úžas nad tím úlovkem ryb, které chytili;

¹⁰ stejně tak i Jakuba a Jana, Zebedeových synů, kteří byli Šimonovými společníky. Ježíš však Šimonovi řekl: “Neboj se. Od nynějška budeš lovit lidi.”

¹¹ A když přivezli lodi ke břehu, všechno opustili a šli za ním.

¹² Když pak byl v jednom městě, hle, stalo se, [že tam byl] muž plný malomocenství. Když uviděl Ježíše, padl na tvář a poprosil ho: “Pane, kdybys [jen] chtěl, můžeš mě očistit.”

¹³ [Ježíš] vztáhl ruku, dotkl se ho a řekl: “Chci, buď očištěn!” a malomocenství od něj ihned

odešlo.

¹⁴ Přikázal mu pak, aby [to] nikomu neříkal: “Jdi ale, ukaž se knězi a obětuj za své očistění, jak přikázal Mojžíš, na svědectví pro ně.”

¹⁵ Řeč o něm se však šířila [stále] více a [lidé] se scházeli ve velikých zástupech, aby [ho] slyšeli a byli od něj uzdravováni ze svých nemocí.

¹⁶ On pak odcházel do pustin a modlil se.

¹⁷ A jednoho dne se stalo, že učil a seděli [tam] farizeové a učitelé Zákona, kteří se sešli ze všech galilejských i judských vesnic i [z] Jeruzaléma, a Pánova moc byla [přítomna] k jejich uzdravení.

¹⁸ A hle, muži nesli na lůžku ochrnutého člověka a snažili se ho přinést dovnitř a položit před něj.

¹⁹ A když kvůli zástupu nenašli, kudy by ho [tam] vnesli, vylezli na střechu a [otvorem] mezi taškami ho spustili [i] s lůžkem doprostřed před Ježíše,

²⁰ který když uviděl jejich víru, mu řekl: “Člověče, tvé hříchy ti jsou odpuštěny.”

²¹ Zákoníci a farizeové však začali uvažovat a říkali si: “Kdo to je, že mluví [tak] rouhavě? Kdo kromě samotného Boha může odpustit hříchy?”

²² Ježíš však poznal jejich myšlenky a odpověděl jim: “Proč ve svých srdcích [takto] uvažujete?”

²³ Co je snadnější? Říci: Tvé hříchy ti jsou odpuštěny, anebo říci: Vstaň a chod?

²⁴ Ale abyste věděli, že Syn člověka má na zemi moc odpouštět hříchy” - [tehdy] pověděl ochrnutému - “říkám ti, vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů.”

²⁵ A on hned před nimi vstal, vzal to, na čem ležel, odešel domů a [cestou] oslavoval Boha.

26 Všech se tedy zmocnil úžas a oslavovali Boha. Byli naplněni bázní a říkali: “Dnes jsme viděli nepochopitelné věci!”

27 Potom vyšel a spatřil celníka jménem Lévi, jak sedí na celnici. Řekl mu: “Pojď za mnou.”

28 A [on] všechno opustil, vstal a šel za ním.

29 Lévi mu pak ve svém domě udělal velikou hostinu a byl [tam] veliký zástup celníků i jiných, kdo s nimi stolovali.

30 Ale jejich zákoníci a farizeové reptali a říkali jeho učedníkům: “Proč jíte a pijete s celníky a hříšníky?”

31 Ježíš jim však odpověděl: “Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.

32 Nepřišel jsem volat spravedlivé, ale hříšné k pokání.”

33 A oni mu řekli: “Proč se Janovi učedníci často postí a modlí, podobně i [učedníci] farizeů, ale tvoji jedí a pijí?”

34 On jim tedy řekl: “Můžete snad nutit ženichovy přátele, aby se postili, dokud je ženich s nimi?”

35 Přijdou však dny, kdy od nich bude ženich vzat, a tehdy, v těch dnech, se budou postit.”

36 Řekl jim pak také [toto] podobenství: “Nikdo nepřišívá záplatu z nového pláště na starý; jinak by totiž trhal ten nový a ke starému se záplata z nového nehodí.

37 Nikdo také nelije nové víno do starých nádob; jinak totiž nové víno roztrhne ty nádoby a samo vyteče a nádoby se zničí.

38 Nové víno se přece má lít do nových nádob a [tak] se obojí zachová.

³⁹ A nikdo, kdo pil staré, nechce hned nové, neboť říká: ‘Staré je lepší.’ ”

6

¹ Druhou sobotu se pak stalo, že procházel obilím a jeho učedníci trhali klasy, rukama [je] mnuli a jedli.

² Tehdy jim někteří z farizeů řekli: “Proč děláte, co se v sobotu dělat nesmí?”

³ Ježíš jim odpověděl: “Copak jste nečetli, co udělal David, když on i ti, kdo byli s ním, měli hlad?”

⁴ Jak vešel do Božího domu a vzal [posvátné] chleby předložení, které nesmí jíst [nikdo] kromě samotných kněží, a jedl a dal i těm, kdo byli s ním?”

⁵ Řekl jim tedy: “Syn člověka je Pánem i nad sobotou.”

⁶ V jinou sobotu se pak stalo, že vešel do synagogy a učil. A byl tu člověk, jehož pravá ruka byla uschlá.

⁷ Zákoníci a farizeové ho tedy sledovali, zda bude v sobotu uzdravovat, aby na něj našli [nějakou] žalobu.

⁸ On ale znal jejich myšlenky, a tak řekl tomu člověku s uschlou rukou: “Vstaň a postav se doprostřed.” A on vstal a postavil se [tam].

⁹ Tehdy jim Ježíš řekl: “Zeptám se vás na [jednu] věc: Smí se v sobotu konat dobro, nebo zlo? Zachránit život, nebo [ho] zničit?”

¹⁰ A když se po nich po všech rozhlédl, řekl tomu člověku: “Natáhni tu ruku.” A on to udělal a byla znovu zdravá jako ta druhá.

¹¹ Oni však byli naplněni zuřivostí a začali se spolu domlouvat, co by Ježíši udělali.

12 V těch dnech se stalo, že vystoupil na horu, aby se modlil, a strávil celou noc v modlitbě k Bohu.

13 Když pak nastal den, zavolal své učedníky, vyvolil z nich dvanáct a nazval je apoštoly:

14 Šimona (kterému dal také jméno Petr) a jeho bratra Ondřeje, Jakuba a Jana, Filipa a Bartoloměje,

15 Matouše a Tomáše, Jakuba Alfeova a Šimona, zvaného Zélótes,

16 Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se [potom] stal zrádcem.

17 A když s nimi sestoupil, stanul na rovině, [kde byl] zástup jeho učedníků a veliké množství lidí z celého Judska i z Jeruzaléma a z přímořského Týru a Sidonu. Ti přišli, aby ho slyšeli a aby byli uzdraveni ze svých neduhů,

18 i ti, kteří byli trápeni nečistými duchy. A byli uzdravováni.

19 A všechen zástup se ho snažil dotknout, neboť z něj vycházela moc a uzdravovala všechny.

20 Tehdy pozvedl oči na své učedníky a řekl: “Blaze [vám] chudým, neboť vám patří Boží království.

21 Blaze [vám], kteří teď hladovíte, neboť budete nasyceni. Blaze [vám], kteří teď pláčete, neboť se budete smát.

22 Blaze vám, když vás budou lidé nenávidět a když vás vyobcují a potupí a vaše jméno zavrhnou jako zlé kvůli Synu člověka.

23 Radujte a veselte se v ten den, neboť hle, vaše odplata v nebi [je] veliká. Totéž přece dělali jejich otcové prorokům.

24 Ale běda vám bohatým, neboť vy [už] máte své potěšení.

25 Běda vám, kteří jste nasyceni, neboť budete hladovět. Běda vám, kteří se teď smějete, neboť budete truchlit a plakat.

26 Běda vám, kdyby o vás dobře mluvili všichni lidé. Totéž přece dělali jejich otcové falešným prorokům.”

27 “Ale vám, kteří slyšíte, říkám: Milujte své nepřátele! Konejte dobro těm, kdo vás nenávidí,

28 žehnejte těm, kdo vás proklínají, a modlete se za ty, kdo vás pomlouvají.

29 Tomu, kdo tě bije do tváře, nastav také druhou a tomu, kdo ti bere plášť, nebraň [vzít] i košili.

30 Každému, kdo tě prosí, dávej a od toho, kdo si bere tvé věci, [je] nevyžaduj zpět.

31 A jak chcete, aby se lidé chovali k vám, stejně tak se chovejte i vy k nim.

32 Když totiž milujete ty, kdo milují vás, jaká je [to] zásluha? Vždyť i hříšníci milují ty, kteří milují je.

33 A kdybyste se chovali dobře k těm, kteří se chovají dobře k vám, jaká je [to] zásluha? Vždyť i hříšníci dělají totéž.

34 A kdybyste půjčovali [těm], od kterých máte naději [to] zase dostat, jaká je [to] zásluha? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby totéž zase dostali.

35 [Vy] však milujte své nepřátele a konejte dobro; půjčujte a neočekávejte nic nazpět. Tehdy bude vaše odplata veliká a budete synové Nejvyššího, neboť on je laskavý [i] k nevděčným a zlým.

³⁶ Buďte tedy milosrdní, jako je milosrdný i váš Otec.”

³⁷ “Nesudte a nebudete souzeni. Neodsuzujte a nebudete odsouzeni. Odpouštějte a bude vám odpuštěno.

³⁸ Dávejte a bude vám dáno. Míru dobrou, natlačenou, natřesenou a přetékaající dají do vašeho klína. Jakou mírou totiž měříte, [takovou] vám bude zase odměřeno.”

³⁹ Potom jim řekl [toto] podobenství: “Může snad slepý vést slepého? Nespadnou [pak] oba do jámy?

⁴⁰ Není učedník nad svého mistra, ale každý, kdo je dokonale vyučen, bude jako jeho mistr.

⁴¹ Proč tedy vidíš třísku v oku svého bratra, ale trámu ve vlastním oku si nevšímáš?

⁴² A jak můžeš říci svému bratru: ‘Bratře, nech [mě], ať ti vytáhnu z oka třísku,’ když sám nevidíš trám ve svém oku? Pokrytče, vytáhni nejdříve trám ze svého oka a tehdy prohlédneš, abys vytáhl třísku, která je v oku tvého bratra.”

⁴³ Není totiž dobrý strom, který nese špatné ovoce, ani špatný strom, který nese dobré ovoce.

⁴⁴ Každý strom se přece pozná po svém vlastním ovoci: z trní se nesbírají fíky a z bodlácí se nesklízají hrozny.

⁴⁵ Dobrý člověk vynáší z dobrého pokladu svého srdce to dobré a zlý člověk vynáší ze zlého pokladu svého srdce to zlé. Jeho ústa totiž mluví z hojnosti srdce.”

⁴⁶ “Proč mi však říkáte: ‘Pane, Pane,’ a neděláte, co říkám?

⁴⁷ Ukážu vám, komu je podobný každý, kdo přichází ke mně, slyší mé slovo a plní je:

⁴⁸ Je podobný člověku, který stavěl [svůj] dům tak, že kopal hluboko a položil základy na skále. Když pak přišla povodeň, přivalila se na ten dům řeka, ale nemohla jím otrást, neboť byl založen na skále.

⁴⁹ Ale ten, kdo [je] slyšel a nenaplnil, je podobný člověku, který postavil dům na zemi bez základů. Přivalila se na něj řeka a hned spadl a pád toho domu byl veliký.”

7

¹ Když pak dokončil všechna tato slova k naslouchajícímu lidu, vešel do Kafarnaum.

² A jeden setník měl na smrt nemocného služebníka, kterého si [velmi] cenil.

³ Když tedy uslyšel o Ježíši, poslal k němu židovské starší a prosil ho, aby přišel a uzdravil jeho služebníka.

⁴ Přišli tedy k Ježíši a snažně ho prosili slovy: “Je hoden, abys to pro něj udělal.

⁵ Vždyť miluje náš národ, i synagogu nám postavil.”

⁶ Ježíš tedy šel s nimi. A když už byl nedaleko od domu, poslal k němu ten setník přítele, aby mu řekl: “Pane, neobtěžuj se, neboť nejsem hoden, abys vešel pod mou střechu.

⁷ Proto jsem se ani nepokládal za hodného, abych k tobě přišel. Ale řekni slovo a můj služebník bude uzdraven.

⁸ Vždyť i já jsem člověk postavený pod moc a mám pod sebou vojáky. Tomuto řeknu ‘Jdi’ a [on] jde a jinému ‘Přijď’ a [on] přijde; svému otroku [řeknu] ‘Udělej tohle’ a udělá [to].”

⁹ Když to Ježíš uslyšel, podivil se nad ním, obrátil se a řekl zástupu, který šel za ním: “Říkám vám, [že] ani v Izraeli jsem tak velikou víru nenašel.”

¹⁰ A když se ti, kdo byli poslání, vrátili domů, našli toho služebníka, který byl nemocný, zdravého.

¹¹ Potom se stalo, že šel do města jménem Naim; a šlo s ním mnoho jeho učedníků a veliký zástup [lidí].

¹² A když se přiblížil k městské bráně, hle, vynášeli mrtvého; byl to jediný syn své matky, a ta byla vdova. A byl s ní veliký zástup [lidí] z města.

¹³ Když ji Pán spatřil, byl pohnut soucitem k ní a řekl jí: “Neplač.”

¹⁴ Přistoupil a dotkl se már a ti, kdo [je] nesli, se zastavili. Tehdy řekl: “Mladíku, říkám ti, vstaň!”

¹⁵ A ten mrtvý se posadil a začal mluvit. [Ježíš] ho tedy předal jeho matce

¹⁶ a všech se zmocnila bázeň a oslavovali Boha se slovy: “Povstal mezi námi veliký prorok” a “Bůh navštívil svůj lid.”

¹⁷ A tato zpráva o něm vyšla do celého Judska a do celého okolí.

¹⁸ Tehdy Janovi oznámili jeho učedníci o všech těchto věcech. Jan tedy zavolal kteréśi dva ze svých učedníků

¹⁹ a poslal je k Ježíši se slovy: “Jsi ty Ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?”

²⁰ Když tedy k němu ti muži přišli, řekli: “Jan Křtitel nás k tobě poslal se slovy: Jsi ty Ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?”

²¹ (A právě v tu chvíli uzdravil mnoho [lidí] od neduhů a trápení a zlých duchů a mnoha slepým daroval zrak.)

22 Ježíš jim tedy odpověděl: “Jděte a oznamte Janovi, co jste viděli a slyšeli: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluchí slyší, mrtví jsou kříšeni a chudým se káže evangelium.

23 A blaze tomu, kdo se nade mnou nepohoršuje.”

24 Když pak Janovi poslové odešli, začal zástupům říkat o Janovi: “Co jste si přišli do pouště prohlédnout? Třtinu klátící se větrem?

25 Na co jste se tedy vyšli podívat? Na člověka oblečeného hebkým rouchem? Pohledte, ti, kteří jsou v slavném rouchu a žijí v rozkoši, jsou v královských domech.

26 Co jste tedy vyšli vidět? Proroka? Ano, říkám vám, a více než proroka.

27 Toto je ten, o kterém je napsáno: ‘Hle, já před tvou tváří posílám svého posla, který připraví tvou cestu před tebou.’

28 Říkám vám totiž, že mezi těmi, kdo se narodili z žen, není větší prorok než Jan Křtitel, ale kdo je nejmenší v Božím království, je větší než on.”

29 A všechen lid, který to slyšel, i celníci, uznali Boží spravedlnost, když se nechali pokřtít Janovým křtem.

30 Ale farizeové a zákoníci odmítli Boží vůli pro sebe, když se od něj pokřtít nenechali.

31 A Pán řekl: “Ke komu tedy přirovnám lidi tohoto pokolení a čemu se podobají?

32 Jsou podobní dětem, které sedí na tržišti a volají jedny na druhé: ‘Pískali jsme vám a netančili jste; [žalostně] jsme naříkali a neplakali jste!’

33 Jan Křtitel totiž přišel, nejedl chléb a nepil víno a [vy] říkáte: ‘Má démona!’

34 Přišel Syn člověka, jí a pije a [vy] říkáte: ‘Hle, žrout a pijan vína, přítel celníků a hříšníků!’

35 Ale moudrost je ospravedlněna všemi svými dětmi.”

36 Jeden z farizeů ho pak prosil, aby s ním pojedl. Vešel tedy do domu toho farizea a stoloval [s ním].

37 A hle, když se [jedna] žena, hříšnice z toho města, dozvěděla, že [Ježíš] stoluje v domě toho farizea, přinesla alabastrovou nádobku [s] mastí.

38 A stojíc s pláčem zezadu u jeho nohou, začala mu skrápět nohy slzami a vlasy své hlavy [je] utírala a líbala mu nohy a mazala [je] mastí.

39 Když [to] ale spatřil ten farizeus, který ho pozval, řekl si: “Kdyby tohle byl prorok, věděl by, co [je to] za ženu, která se ho dotýká, a jaká [je], protože je hříšnice.”

40 Ježíš mu odpověděl: “Šimone, musím ti něco povědět.” A on řekl: “Pověz, mistře.”

41 “Jistý věřitel měl dva dlužníky. Jeden dlužil pět set denárů a druhý padesát.

42 A když neměli čím zaplatit, oběma odpustil. Pověz tedy, který z nich ho bude více milovat?”

43 Šimon odpověděl: “Mám za to, že ten, kterému více odpustil.” On mu řekl: “Správně jsi usoudil.”

44 Obrátil se k té ženě a řekl Šimonovi: “Vidíš tuto ženu? Vešel jsem do tvého domu; ty jsi mi nepodal vodu na nohy, ale ona skrápěla mé nohy slzami a vlasy své hlavy je utřela.

45 Nepolíbil jsi mne, ale ona od [chvíle], kdy jsem vešel, nepřestala líbat mé nohy.

46 Nepomazal jsi mi hlavu olejem, ale ona pomazala mastí mé nohy.

47 Proto ti říkám: Je jí odpuštěno hodně hříchů, neboť hodně milovala. Komu se ale odpouští málo, [ten] miluje málo.”

48 A řekl jí: “Tvé hříchys jsou odpuštěny.”

49 Tehdy si ti, kdo s [ním] stolovali, začali mezi sebou říkat: “Kdo to je, že i hříchys odpouští?”

50 On však té ženě řekl: “Tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji.”

8

1 Potom se stalo, že procházel jednotlivá města a vesnice. Kázal a ohlašoval Boží království a dvanáct [apoštolů] s ním;

2 také některé ženy, které byly uzdraveny od zlých duchů a nemocí: Marie zvaná Magdaléna, z níž vyšlo sedm démonů,

3 Johana, manželka Herodova úředníka Chuzy, a Zuzana a mnoho jiných, které mu sloužily ze svého majetku.

4 Když se pak začal scházet veliký zástup a [lidé] se k němu hrnuli z města za městem, promluvil [k nim] v podobenství:

5 “Vyšel rozsévač, aby rozsíval své zrno. A jak rozsíval, jedno padlo podél cesty a bylo pošlapáno a nebeští ptáci je sezobali.

6 Jiné padlo na skálu, a když vzešlo, uschlo, protože nemělo vláhu.

7 Jiné zase padlo mezi trní a to trní vyrostlo s ním a udusilo je.

8 Jiné však padlo do dobré země, a když vzešlo, přineslo stonásobnou úrodu.” Když to řekl, volal: “Kdo má uši k slyšení, ať slyší!”

⁹ Jeho učedníci se ho tedy ptali: “Co je to za podobenství?”

¹⁰ On řekl: “Vám je dáno poznat tajemství Božího království, ale ostatním [jen] v podobenstvích, aby ‘hledíce neviděli a slyšíce nerozuměli.’”

¹¹ “To podobenství tedy znamená: Zrno je Boží slovo

¹² a ti podél cesty jsou ti, kteří slyší, [ale] potom přichází ďábel a bere to slovo z jejich srdce, aby neuvěřili a nebyli spaseni.

¹³ Ti na skále [jsou] ti, kteří když slyší slovo, s radostí [je] přijímají, ale nemají kořeny. Ti věří na čas, ale v době pokušení odpadají.

¹⁴ To, které padlo mezi trní, jsou pak ti, kteří slyšeli, ale jak jdou za starostmi a bohatstvím a rozkošemi tohoto života, bývají udušeni a nepřinášejí užitek.

¹⁵ Ale to v dobré zemi jsou ti, kteří když slyší slovo, udržují je v ušlechtilém a dobrém srdci a vytrvale přinášejí užitek.”

¹⁶ “Nikdo, když rozsvítí lampu, nepřikrývá ji nádobou a nestaví ji pod postel, ale staví [ji] na stojan, aby ti, kteří vcházejí, viděli světlo.

¹⁷ Není totiž [nic] tajného, co nebude zjeveno, ani [nic] skrytého, co nebude poznáno a nevyjde najevo.

¹⁸ Proto dávejte pozor [na to], jak posloucháte. Tomu, kdo má, totiž bude dáno, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co si myslí, že má.”

¹⁹ Tehdy za ním přišla jeho matka a bratři, ale kvůli zástupu se k němu nemohli dostat.

²⁰ Ozámili mu tedy: “Tvá matka a tvoji bratři stojí venku a chtějí tě vidět.”

21 On jim však odpověděl: “Má matka a moji bratři jsou ti, kdo slyší Boží slovo a plní je.”

22 Jednoho z těch dnů se pak stalo, [že] nastoupil se svými učedníky na loď a řekl jim: “Přeplovme se přes jezero.” A [tak] vypluli.

23 A když se plavili, usnul. Tehdy se na jezero snesla větrná bouře a [lod] se naplňovala, takže byli v nebezpečí.

24 Přistoupili tedy a vzbudili ho se slovy: “Mistře, mistře, hyneme!” On však vstal, napomenul vítr a vzdmutí vod, a [tak] přestaly a nastal klid.

25 Tehdy jim řekl: “Kde je vaše víra?” A [oni] se strachem a úžasem říkali jeden druhému: “Kdo to tedy je, že přikazuje i větru a vodám a poslouchají ho?”

26 Tehdy se přeplavili do kraje Gadarenců, který je naproti Galileji.

27 A když vystoupil na zem, setkal se s ním jeden muž z toho města, který měl už dlouhou dobu démony. Nenosil [žádné] šaty ani nebydlel v domě, ale v hrobkách.

28 Když pak spatřil Ježíše, vykřikl, padl před ním a hlasitě zvolal: “Co je ti do mě, Ježíši, Synu Nejvyššího Boha? Prosím tě, abys mě netrýznil!”

29 ([Ježíš] totiž přikazoval tomu nečistému duchu, aby z toho člověka vyšel. Mnohokrát se ho totiž zmocňoval, takže [musel] být spoutáván řetězy a hlídán v okovech, ale [on] ta pouta trhal a býval démonem hnán na poušť.)

30 Ježíš se ho tedy zeptal: “Jak se jmenuješ?” a on řekl: “Legie,” neboť do něj vstoupilo mnoho démonů.

31 A [ti] ho prosili, aby jim nepřikazoval odejít do

propasti.

³² Tehdy tam bylo veliké stádo vepřů pasoucích se na hoře, a [tak] ho prosili, aby jim dovolil vejít do nich. A on jim [to] dovolil.

³³ Démoni tedy vyšli z toho člověka a vstoupili do vepřů a to stádo se rozběhlo ze srázu do jezera a utopilo se.

³⁴ Když pak ti, kdo [je] pásli, uviděli, co se stalo, utekli a cestou [to] vyprávěli ve městě i na venkově.

³⁵ [Lidé] tedy vyšli, aby viděli, co se stalo. Když přišli k Ježíši a našli toho člověka, ze kterého vyšli démoni, jak sedí u Ježíšových nohou oblečen a při zdravém rozumu, dostali strach.

³⁶ Ti, kteří to viděli, jim pak vyprávěli, jak byl ten, který měl demony, zachráněn.

³⁷ Všichni ti lidé z gadarenského kraje ho tedy prosili, aby od nich odešel, neboť byli sevřeni velikým strachem. Nastoupil tedy do lodi a vrátil se [zpět].

³⁸ Ten muž, ze kterého vyšli démoni, ho ale prosil, aby [mohl] být s ním. Ježíš ho však propustil se slovy:

³⁹ “Vrať se domů a vypravuj, jak veliké věci pro tebe udělal Bůh.” On tedy odešel a rozhlašoval po celém městě, jak veliké věci pro něj Ježíš udělal.

⁴⁰ Když se pak Ježíš vrátil, stalo se, že ho přivítal zástup [lidí], neboť ho všichni očekávali.

⁴¹ A vtom přišel muž jménem Jairus a ten byl představený synagogy. Padl Ježíši k nohám a prosil ho, aby vešel do jeho domu,

⁴² neboť měl jedinou dceru, asi dvanáctiletou, a

ta umírala. A tak šel a tiskly ho davy.

⁴³ A [jedna] žena, která už dvanáct let trpěla krvácením a vynaložila všechno své živobytí na lékaře a žádný ji nemohl uzdravit,

⁴⁴ přistoupila zezadu, dotkla se cípu jeho roucha a její krvácení ihned přestalo.

⁴⁵ Ježíš tedy řekl: “Kdo se mě dotkl?” A když [to] všichni popírali, řekl Petr a ti, kdo byli s ním: “Mistře, davy se na tebe tisknou a tlačí a [ty] říkáš: ‘Kdo se mě dotkl?’ ”

⁴⁶ Ježíš ale řekl: “Někdo se mě dotkl, neboť jsem poznal, že ze mě vyšla moc.”

⁴⁷ A když ta žena poznala, že se neutajila, s rozechvěním přistoupila, padla před ním [na zem a] přede všemi lidmi mu pověděla, proč se ho dotkla a jak byla hned uzdravena.

⁴⁸ A on jí řekl: “Buď dobré mysli, dcero, tvá víra tě uzdravila. Jdi v pokoji.”

⁴⁹ A když ještě mluvil, přišel někdo z [domu] představeného synagogy se slovy: “Tvá dcera umřela. Neobtěžuj mistra.”

⁵⁰ Když [to] však Ježíš uslyšel, odpověděl mu: “Neboj se, jenom věř a bude zachráněna.”

⁵¹ Když pak vešel do toho domu, nenechal se sebou vejít nikoho kromě Petra, Jakuba a Jana a otce a matky té dívky.

⁵² Všichni nad ní plakali a kvíleli, ale on řekl: “Neplačte. Neumřela, ale spí.”

⁵³ A [tak] se mu vysmívali, neboť věděli, že umřela.

⁵⁴ Ale on všechny vyhnal, vzal ji za ruku a zvolal: “Dívkenko, vstaň!”

⁵⁵ Tehdy se její duch navrátil a [ona] hned vstala. Nařídil tedy, ať jí dají najíst.

⁵⁶ A její rodiče užasli. On jim však přikázal, aby nikomu neříkali, co se stalo.

9

¹ Tehdy svolal svých dvanáct učedníků, dal jim sílu a moc nad všemi démony, a aby uzdravovali nemoci,

² a poslal je, aby kázali Boží království a uzdravovali nemocné.

³ Řekl jim také: “Nic si na tu cestu neberte: ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani stříbro, ani nemívejte po dvou košilích.

⁴ Do kteréhokoli domu vejdete, tam zůstaňte a odtud vycházejte.

⁵ A kdekoli by vás nepřijali, vyjděte z toho města a setřeste i prach ze svých nohou na svědectví proti nim.”

⁶ A tak vyšli a chodili po [okolních] vesnicích. Kázali evangelium a všude uzdravovali.

⁷ Tehdy o všech věcech, které se skrze něj dály, uslyšel tetrarcha Herodes a byl bezradný, protože někteří říkali, že Jan vstal z mrtvých,

⁸ někteří zase, že se zjevil Eliáš, a jiní, že vstal jeden z dávných proroků.

⁹ Herodes tedy řekl: “Jana jsem sťal. Ale kdo je tento, o kterém slyším takové věci?” A toužil ho vidět.

¹⁰ Potom se apoštolové vrátili a vyprávěli mu, co všechno udělali. Tehdy je vzal s sebou a odešel do ústraní na pusté místo u města zvaného Betsaida.

11 Ale když se [to] zástupy dozvěděly, šly za ním. A on je přijal a mluvil k nim o Božím království a ty, kdo potřebovali uzdravení, uzdravoval.

12 Den se však začal chýlit [k večeru]. Dvanáct [učedníků] tedy přistoupilo a řekli mu: “Propusť ten zástup, ať se rozejdou do okolních vesnic a statků, přenocují [tam] a najdou si stravu, protože zde jsme na pustém místě.”

13 On jim však řekl: “Vy jim dejte najíst.” Ale oni řekli: “Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby. Ledaže bychom snad šli a nakoupili jídlo pro všechny tento lid.”

14 (Bylo [tam] totiž kolem pěti tisíc mužů.) Řekl tedy svým učedníkům: “Posaďte je ve skupinách po padesáti.”

15 A tak to udělali a všechny posadili.

16 Tehdy vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, požehnal je, nalámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali zástupu.

17 A tak se všichni najedli a byli nasyceni. Potom se sebralo dvanáct košů nalámaných kousků, které jim zbyly.

18 Když se pak o samotě modlil a učedníci byli s ním, stalo se, že se jich zeptal: “Za koho mne mají zástupy?”

19 Oni odpověděli: “[Někteří] za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a jiní [říkají], že vstal jeden z dávných proroků.”

20 Ale on jim řekl: “A za koho mne máte vy?” A Petr mu odpověděl: “Za Božího Krista!”

21 On je tedy přísně napomenul, aby to nikomu neříkali,

²² a řekl: “Syn člověka musí mnoho vytrpět a být zavržen staršími, velekněžími i zákoníky, být zabit a třetího dne vstát [z] mrtvých.”

²³ Potom [jim] všem říkal: “Chce-li někdo přijít za mnou, ať se zřekne sám sebe a bere svůj kříž každý den a následuje mne.

²⁴ Kdokoli by si totiž chtěl zachránit duši, ztratí ji, ale kdokoli by ztratil svou duši pro mne, ten ji zachrání.

²⁵ Vždyť co je platno člověku, kdyby získal celý svět, ale sám sebe ztratil nebo sám sobě uškodil?

²⁶ Kdokoli by se totiž styděl za mne a za má slova, za toho se bude stydět Syn člověka, až přijde ve své slávě a [ve slávě] Otce a svatých andělů.

²⁷ Ale říkám vám po pravdě: Jsou někteří z těch, kdo tu stojí, kteří rozhodně nezakusí smrt, dokud nespatří Boží království.”

²⁸ Asi osm dní po těchto slovech se stalo, [že] k sobě vzal Petra, Jakuba a Jana a vystoupil na horu, aby se modlil.

²⁹ A když se modlil, změnil se vzhled jeho tváře a jeho oděv zbělel a rozzářil se.

³⁰ A hle, mluvili s ním dva muži. Byli to Mojžíš a Eliáš,

³¹ kteří se ukázali ve slávě a mluvili o jeho odchodu, který se měl naplnit v Jeruzalémě.

³² Ale Petr a ti, kteří byli s ním, byli obtěžkáni spánkem. Když se však probudili, uviděli jeho slávu a ty dva muže, jak stojí s ním.

³³ A když se od něho vzdalovali, stalo se, [že] Petr řekl Ježíši: “Mistře, to je dobře, že jsme zde. Udělejme tedy tři stánky - jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi!” [Ale] nevěděl, co říká.

34 A zatímco to říkal, objevil se oblak a zastínil je. A když vcházel do toho oblaku, dostali strach.

35 Z toho oblaku pak vyšel hlas, který řekl: “Toto je můj milovaný Syn. Toho poslouchejte.”

36 A když ten hlas zazněl, zůstal [tam] jenom Ježíš. A oni mlčeli a v těch dnech nikomu neoznámili nic [z toho], co viděli.

37 Když pak druhý den sestoupili z hory, stalo se, [že] se s ním setkal veliký zástup.

38 A hle, [jeden] muž ze zástupu zvolal: “Mistře, prosím tě, pohlédni na mého syna. Vždyť je [to] můj jediný!

39 A hle, napadá ho duch a náhle křičí. Zmítá jím, takže sliní, a když ho trápí, těžko od něj odchází.

40 Poprosil jsem tedy tvé učedníky, aby toho [ducha] vyhnali, ale nemohli!”

41 Ježíš však odpověděl: “nevěřící a zvrácené pokolení, jak dlouho budu s vámi a budu vás snášet? Přiveď svého syna sem.”

42 A jak přicházel, ten démon ho porazil a začal [jím] zmítat. Ježíš tomu nečistému duchu pohrozil, uzdravil chlapce a vrátil ho jeho otci.

43 Všichni tedy žasli nad Boží velkolepostí. Když se ale všichni divili všemu, co Ježíš udělal, řekl svým učedníkům:

44 “Vy uložte tato slova do svých uší, neboť Syn člověka bude vydán do lidských rukou.”

45 Oni však to slovo nechápali a bylo před nimi skryto, aby mu neporozuměli. A báli se ho na to slovo zeptat.

46 Tehdy mezi nimi vyvstala otázka, kdo z nich je největší.

47 Když ale Ježíš viděl myšlení jejich srdce, vzal dítě, postavil je vedle sebe

48 a řekl jim: “Kdokoli by přijal toto dítě v mém jménu, přijímá mne, a kdokoli by přijal mne, přijímá Toho, který mě poslal. Neboť kdo je mezi vámi všemi nejmenší, ten bude veliký.”

49 Jan tedy odpověděl: “Mistře, viděli jsme někoho, jak ve tvém jménu vymítá démony, a bránili jsme mu, protože nechodí s námi.”

50 Ale Ježíš mu řekl: “Nebráňte [mu]. Vždyť kdo není proti nám, je s námi.”

51 Když se pak naplňovaly dny, aby byl vzat vzhůru, stalo se, [že] upřel svou tvář k cestě do Jeruzaléma.

52 Poslal tedy před sebou posly a [ti] šli a vstoupili do samařské vesnice, aby pro něj [vše] připravili.

53 Ale [tam] ho nepřijali, protože jeho tvář byla [obrácena] k cestě do Jeruzaléma.

54 Když [to] tedy viděli jeho učedníci Jakub a Jan, řekli: “Pane, chceš, ať řekneme ohni, aby sestoupil z nebe a pohltil je, jako [to] udělal i Eliáš?”

55 Ale on se obrátil a pokáral je slovy: “Vy nevíte, jakého jste ducha.

56 Neboť Syn člověka nepřišel lidské duše zahubit, ale spasit.” Šli tedy do jiné vesnice.

57 A když šli, stalo se, že mu někdo na cestě řekl: “Pane, budu tě následovat, kamkoli půjdeš.”

58 Ježíš mu tedy řekl: “Lišky mají doupata a nebeští ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by složil hlavu.”

59 Tehdy řekl jinému: “Pojď za mnou.” Ale on řekl: “Pane, dovol mi nejdřív odejít a pochovat svého

otce.”

⁶⁰ Ježíš mu však řekl: “Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé, ale ty jdi a kař Boří království!”

⁶¹ A jeřtě jiný [mu] řekl: “Půjdu za tebou, Pane, ale nejdřívě mi dovol, ať se rozloučím s těmi, kdo jsou v mém domě.

⁶² Ale Ježíš mu řekl: “Nikdo, kdo poloří ruku na pluh a ohlíří se zpátky, není způsobilý pro Boří království.”

10

¹ Potom Pán určil i jiných sedmdesát a poslal je před svou tváří po dvou do každého města i místa, kam měl sám přijít.

² Řekl jim tedy: “Žeň [je] jistě veliká, ale dělníků málo. Proto prostě Pána žně, ať vypudí dělníky na svou žeň.

³ Jděte. Hle, já vás posílám jako berany mezi vlky.

⁴ Nenoste měřec, ani mořnu, ani obuv a s nikým se po cestě nezdravte.

⁵ Do kterékoli domácnosti vejdete, nejdřívě řekněte: ‘Pokoj tomuto domu.’

⁶ A bude-li tam syn pokoje, váš pokoj spočine na něm; a pokud ne, navrátí se k vám.

⁷ V tom domě zůstávejte a jezte a pijte, co mají, neboť dělník je hoden své mzdy. Nepřecházejte z domu do domu.

⁸ Když pak vejdete do kteréhokoli města a přijmou vás, jezte, co vám nabídnou.

⁹ A uzdravujte v tom [městě] nemocné a říkejte jim: ‘Boří království se přiblířilo k vám.’

¹⁰ Jestliže ale přijdete do nějakého města a nepřijmou vás, vyjděte na jeho ulice a řekněte:

11 'I ten prach z vašeho města, který na nás ulpěl, vytrásáme [na] vás. Avšak to vezte, že se k vám přiblížilo Boží království.'

12 A říkám vám, že v onen den bude lehčeji Sodomě než tomu městu."

13 "Běda tobě, Korozaim, běda tobě, Betsaido! Vždyť kdyby se zázraky, které se dějí u vás, staly v Týru a Sidonu, dávno by seděli v pytlovině a popelu a činili pokání.

14 Týru a Sidonu však bude na soudu lehčeji než vám.

15 A ty, Kafarnaum, které jsi až k nebi vyvýšeno, až do pekla budeš svrženo.

16 Kdo slyší vás, slyší mne, a kdo vás odmítá, odmítá mne. Kdo pak odmítá mne, odmítá Toho, který mě poslal."

17 Potom se s radostí vrátilo těch sedmdesát a říkali: "Pane, i démoni se nám poddávají ve tvém jménu!"

18 Tehdy jim řekl: "Viděl jsem Satana spadnout z nebe jako blesk.

19 Hle, dávám vám moc šlapat na hady a štíry i na veškerou sílu nepřítelů a vůbec nic vám neublíží.

20 Neradujte se však z toho, že se vám poddávají duchové, ale spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebesích."

21 V tu chvíli se Ježíš rozveselil v Duchu a řekl: "Chválím tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je nemluvňatům. Jistě, Otče, neboť tak se ti zalíbilo.

22 Všechno je mi dáno od mého Otce a nikdo neví, kdo je Syn, jedině Otec, a kdo je Otec, jedině Syn a ten, komu by [ho] Syn chtěl zjevit."

²³ A když se obrátil k učedníkům, řekl jim samotným: “Blaze očím, které vidí, co [vy] vidíte.

²⁴ Říkám vám totiž, že mnozí proroci a králové chtěli spatřit, co vy vidíte, ale neviděli, a slyšet, co slyšíte, ale neslyšeli.”

²⁵ A hle, jeden učený v Zákoně vstal a zkoušel ho slovy: “Mistře, co mám udělat, abych se stal dědicem věčného života?”

²⁶ On mu řekl: “Co je napsáno v Zákoně? Jak tam čteš?”

²⁷ A on odpověděl: “Budeš milovat Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, ze vší své síly a celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe.”

²⁸ Ježíš mu tedy řekl: “Správně jsi odpověděl. Dělej to a budeš žít.”

²⁹ Ale on se chtěl sám ospravedlnit, a [tak] řekl Ježíši: “A kdo je můj bližní?”

³⁰ Ježíš [mu] odpověděl: “Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl mezi lupiče. Ti ho oloupili a zranili, potom odešli a nechali [ho] polomrtvého.

³¹ A náhodou šel tou cestou jeden kněz, a když ho spatřil, přešel [kolem] po protější straně.

³² Podobně i levíta, když přišel na to místo a spatřil [ho], přešel po protější straně.

³³ Přišel k němu ale [také] jeden Samaritán, který [tudy] cestoval, a když ho spatřil, byl pohnut soucitem.

³⁴ Přistoupil, obvázal jeho rány a nalil [na ně] olej a víno. Pak ho položil na své zvíře, dovezl ho do hostince a postaral se o něj.

³⁵ Když pak druhý den odcházel, vytáhl dva

denáry, dal [je] hostinskému a řekl mu: ‘Postarej se o něj, a cokoli bys vynaložil navíc, [to] ti zaplatím, až se vrátím.’

³⁶ Kdo z těch tří se ti tedy zdá být bližním toho, který upadl mezi lupiče?”

³⁷ A on řekl: “Ten, který mu prokázal milosrdenství.” Ježíš mu tedy řekl: “Jdi a jednej tak i ty.”

³⁸ A když šli, stalo se, že vešel do jedné vesnice a jistá žena jménem Marta ho přijala do svého domu.

³⁹ Ta měla sestru jménem Marie, která si sedla u Ježíšových nohou a poslouchala jeho slova.

⁴⁰ Ale Marta byla zaneprázdněna množstvím služby. Ta přistoupila a řekla: “Pane, tebe nezajímá, že mě má sestra nechala sloužit samotnou? Proto jí řekni, ať mi pomůže.”

⁴¹ Ježíš jí tedy odpověděl: “Marto, Marto, staráš se a trápíš se mnoha věcmi.

⁴² [Jen] jedno je však potřeba. A Marie si vybrala dobrou část, která jí nebude odňata.”

11

¹ A stalo se, že se na jednom místě modlil, a když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: “Pane, nauč nás modlit se, tak jako Jan vyučoval své učedníky.”

² Řekl jim tedy: “Když se modlíte, říkejte: Otče náš, který jsi v nebesích, ať se posvětí tvé jméno! Ať přijde tvé království! Ať se stane tvoje vůle jako v nebi, [tak] i na zemi.

³ Náš denní chléb nám dávej každý den.

⁴ A odpusť nám naše hříchy; neboť i my odpouštíme každému, kdo se proviňuje proti nám. A neuveď nás do pokušení, ale vysvobod' nás od zlého.”

⁵ Tehdy jim řekl: “Někdo z vás bude mít přítele, půjde k němu o půlnoci a řekne mu: ‘Příteli, půjčte mi tři chleby,

⁶ protože ke mně přišel z cesty můj přítel a nemám, co bych mu nabídl.’

⁷ A on mu zevnitř odpoví: ‘Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřené a mé děti jsou se mnou v posteli. Nemohu vstát a dát ti [to].’

⁸ Říkám vám: i kdyby nevstal a nedal mu [to], protože je jeho přítel, kvůli jeho neodbytnosti se přece zvedne a dá mu, cokoli potřebuje.”

⁹ “A tak vám říkám: Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno.

¹⁰ Neboť každý, kdo prosí, dostává a kdo hledá, nalézá a tomu, kdo tluče, bude otevřeno.

¹¹ Který z vás, otců, podá svému synu kámen, když ho prosí o chléb? Anebo o rybu - podá mu snad místo ryby hada?

¹² Anebo když poprosí o vejce, podá mu snad štíra?

¹³ Jestliže tedy vy, kteří jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím více [váš] nebeský Otec dá Ducha Svatého těm, kdo ho prosí?”

¹⁴ A [Ježíš] vymítal démona a ten byl němý. Když pak démon vyšel, stalo se, že ten němý promluvil. A zástupy se divily.

¹⁵ Někteří z nich ale řekli: “Vymítá demony skrze Belzebula, knížete démonů.”

¹⁶ Jiní ho zase pokoušeli [tím], [že] od něj chtěli znamení z nebe.

¹⁷ On ale znal jejich myšlenky a řekl jim: “Každé království rozdělené [samo] proti sobě pustne a dům [rozdělený] proti domu padá.

18 Je-li tedy i Satan rozdělen [sám] proti sobě, jak jeho království obstojí? Říkáte přece, že vymítám démony skrze Belzebula.

19 A pokud já vymítám démony Belzebulem, kým [je] vymítají vaši synové? Oni proto budou vašimi soudci.

20 Vymítám-li však démony Božím prstem, jistě k vám přišlo Boží království.

21 Když silný ozbrojenec hlídá svůj palác, jeho majetek je v klidu.

22 Ale když na [něj] přijde [někdo] silnější než on a přemůže ho, vezme mu všechnu výzbroj, na kterou spoléhal, a jeho kořisti rozdělí.

23 Kdo není se mnou, je proti mně, a kdo neshromáždí se mnou, rozptýluje.”

24 “Když nečistý duch vyjde z člověka, chodí po suchých místech a hledá odpočinek. A když [ho] nenajde, říká: ‘Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.’

25 A když přijde, nalezne [ho] vymetený a ozdobený.

26 Tehdy jde a přibere sedm jiných duchů, horších, než [je] sám. Pak vejdou [dovnitř] a bydlí tam a poslední věci toho člověka jsou horší než první.”

27 A když to říkal, stalo se, že jedna žena ze zástupu pozdvihla hlas a řekla mu: “Blaze lůnu, které tě nosilo, a prsům, které jsi sál!”

28 Ale on řekl: “Spíše blaze těm, kdo slyší Boží slovo a dodržují je.”

29 A když se [k němu] scházely zástupy, začal říkat: “Toto pokolení je zlé. Vyhledává znamení, ale

[Žádné] znamení mu nebude dáno, kromě znamení proroka Jonáše.

³⁰ Neboť jako se Jonáš stal znamením pro Ninivské, tak bude i Syn člověka [znamením] pro toto pokolení.

³¹ Královna jihu povstane na soudu s muži tohoto pokolení a odsoudí je, neboť přijela z kraje světa, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a hle, zde [je] více než Šalomoun.

³² Muži [z] Ninive povstanou na soudu s tímto pokolením a odsoudí je, neboť po Jonášově kázání činili pokání, a hle, zde [je] více než Jonáš.”

³³ “Nikdo, když rozsvítí lampu, nestaví [ji] do skrýše ani pod nádobu, ale na stojan, aby ti, kdo vcházejí, viděli světlo.

³⁴ Lampou těla je oko. Pokud je tedy tvé oko prosté, je jasné i celé tvé tělo. Jakmile je však zlé, [je] i tvé tělo temné.

³⁵ Dej tedy pozor, aby světlo, které je v tobě, nebylo tmou.

³⁶ Když pak [bude] celé tvé tělo jasné a nebude mít žádnou temnou část, bude celé [tak] jasné, jako když tě lampa ozařuje svým jasnem.”

³⁷ A když mluvil, prosil ho jeden farizeus, aby u něho poobědval. Vešel tedy a posadil se [za stůl].

³⁸ A když [to] ten farizeus uviděl, podivil se, že se před obědem nejdříve neumyl.

³⁹ Pán mu tedy řekl: “Vy farizeové teď čistíte pohár a mísu zvenčí, ale vaše nitro je plné zlodějství a ničemnosti.

⁴⁰ Blázni! Zdali Ten, který stvořil vnějšek, nestvořil také vnitřek?

⁴¹ Raději tedy dávejte jako milosrdný dar to, co [máte] uvnitř, a hle, všechno vám bude čisté.

⁴² Ale běda vám farizeům, že odevzdáváte desátky z máty a z routy a z každé byliny, ale pomíjíte právo a Boží lásku. Tyto věci [jste] měli dělat a tamty neopomíjet.

⁴³ Běda vám farizeům, neboť milujete čestná sedadla na shromážděních a zdravení na tržištích.

⁴⁴ Běda vám, zákoníci a farizeové, [vy] pokrytci, neboť jste jako nezřetelné hroby - lidé po nich chodí, ani [to] nevědí.”

⁴⁵ Jeden z učeníých v Zákoně mu tedy odpověděl: “Mistře, když takhle mluvíš, haníš i nás.”

⁴⁶ Ale on řekl: “I vám učeníým v Zákoně běda, neboť zatěžujete lidi neúnosnými břemeny a sami se těch břemen nedotýkáte ani jedním prstem.

⁴⁷ Běda vám, protože stavíte hroby proroků, které vaši otcové zabili,

⁴⁸ a tak dosvědčujete a schvalujete skutky svých otců. Oni je totiž zabili a vy jim stavíte hroby.

⁴⁹ Proto také Boží moudrost řekla: ‘Pošlu k nim proroky a apoštoly a z těch [některé] zabijí a [jiné] budou pronásledovat,’

⁵⁰ aby od tohoto pokolení byla vyžádána krev všech proroků prolitá od založení světa,

⁵¹ od Ábelovy krve až po krev Zachariáše, který zahynul mezi oltářem a chrámem. Ano, říkám vám, [že] bude vyžádána od tohoto pokolení.

⁵² Běda vám učeníým v Zákoně, neboť jste vzali klíč poznání! Sami jste nevešli a těm, kdo vcházeli, jste zabránili.”

⁵³ A když jim to řekl, začali na něj zákoníci a farizeové prudce dotírat a nutili ho mluvit o

mnoha věcech.

⁵⁴ Dělalí mu nástrahy a snažili se ho chytit za slovo, aby ho mohli obžalovat.

12

¹ A když se mezitím sešly desetitisíce lidí, takže šlapali jedni po druhých, začal [Ježíš] říkat svým učedníkům: “Především se varujte kvasu farizeů, což je pokrytectví.

² Není totiž nic skrytého, co nebude zjeveno, ani [nic] tajného, co nebude poznáno.

³ To, co jste říkali ve tmě, tedy bude slyšet na světle, a co jste ve [svých] pokojích šeptali do ucha, se bude kázat ze střech.”

⁴ “Ale vám, svým přátelům, říkám: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo a potom nemají, co by udělali víc.

⁵ Ukážu vám však, koho se máte bát: Bojte se Toho, který když zabije, má moc uvrhnout do pekla. Ano, říkám vám, Toho se bojte.

⁶ Neprodává se snad pět vrabců za dva haléře? A jediný z nich není před Bohem zapomenut.

⁷ Vám jsou však spočítány i všechny vlasy na hlavě! Proto se nebojte. Jste dražší než mnoho vrabců.”

⁸ “Říkám vám tedy: Kdokoli mne vyzná před lidmi, toho i Syn člověka vyzná před Božími anděly.

⁹ Kdo mne ale před lidmi zapře, bude zapřen před Božími anděly.

¹⁰ A každému, kdo řekne slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno, ale tomu, kdo by se rouhal Duchu Svatému, odpuštěno nebude.

11 Když vás pak povedou do shromáždění a před vrchnosti a vlády, nestarejte se, co a jak máte odpovídat a co říkat,

12 protože Duch Svatý vás v tu chvíli naučí, co máte říci.”

13 Někdo ze zástupu mu řekl: “Mistře, řekni mému bratru, ať se se mnou rozdělí o dědictví!”

14 On mu však řekl: “Člověče, kdo mě nad vámi ustanovil soudcem nebo děličem?”

15 Řekl jim tedy: “Dejte pozor a varujte se lakomství; neboť život člověka nespočívá v hojnosti jeho majetku.”

16 Tehdy jim řekl podobenství: “Pole jednoho bohatého člověka přineslo hojnou úrodu.

17 Přemýšlel tedy a říkal si: ‘Co budu dělat? Vždyť nemám, kam bych shromáždil svou úrodu!’

18 Potom řekl: ‘Udělám toto: Zbořím své stodoly a postavím větší a tam shromáždím všechnu svou úrodu i své zboží.

19 A své duši řeknu: Duše, máš mnoho zboží uloženého na mnoho let. Odpočívej, jez, pij, vesel se!’

20 Ale Bůh mu řekl: ‘Blázne, tuto noc od tebe vyžádají tvou duši a čím bude to, co jsi připravil?’

21 Tak [je to s každým], kdo si hromadí poklady a není bohatý v Bohu.”

22 Tehdy řekl svým učedníkům: “Proto vám říkám, nemějte starost o svůj život, co byste jedli, ani o tělo, co byste si oblékali.

23 Život je víc než pokrm a tělo [víc] než oděv.

24 Pohledte na havrany, že nesejí ani nesklízejí a nemají spíže ani stodoly, ale Bůh je živí. Čím větší cenu máte vy než ptáci!

25 Kdo z vás může [pečlivým] staráním přidat ke své výšce jediný loket?

26 Když tedy nezmůžete ani [to] nejmenší, proč se staráte o to ostatní?

27 Pohledte na lilie, jak rostou. Nepracují ani nepředou, ale říkám vám, že ani Šalomoun ve vši své slávě nebyl oblečen jako jedna z nich.

28 Jestliže tedy Bůh takto obléká trávu, která je dnes na louce a zítra bude hozena do pece, čím spíše vás, vy malověrní?!

29 Nehleďte tedy, co byste jedli nebo co byste pili, ani se [tím] nezneklidňujte.

30 Všechny tyto věci totiž vyhledávají národy tohoto světa, ale váš Otec ví, že je potřebujete.

31 Hleďte raději Boží království a všechny tyto věci vám budou přidány.

32 Neboj se, maličké stádo, neboť vašemu Otci se zalíbilo dát vám království.

33 Prodávajte svůj majetek a dávejte milosrdné dary. Udělejte si měšce, které nestárnou, nehynoucí poklad v nebi, kam zloděj nepřichází a [kde] mol neničí.

34 Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.”

35 “Vaše bedra ať jsou přepásaná a [vaše] lampy ať hoří.

36 A vy buďte jako lidé očekávající svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu otevřeli hned, jakmile přijde a zatluče.

37 Blaze těm služebníkům, které pán při [svém] příchodu zastihne bdící. Amen, říkám vám, že se přepáše, posadí je [za stůl,] přistoupí a bude jim sloužit.

38 A přijde-li během druhé nebo třetí hlídky a zastihne [je] tak, blaze těm služebníkům.

39 Vězte však, že kdyby hospodář věděl, ve kterou hodinu má přijít zloděj, bděl by a nedovolil by [mu] prokopat se do jeho domu.

40 Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, o které netušíte.”

41 Tehdy mu Petr řekl: “Pane, říkáš to podobností [jenom] nám, nebo také všem?”

42 A Pán řekl: “Kdo je tedy ten věrný a moudrý správce, kterého pán ustanoví nad svým služebnictvem, aby [jim] v patřičný čas dával vyměřený pokrm?”

43 Blaze tomu služebníkovi, kterého jeho pán při příchodu zastihne, že tak jedná.

44 V pravdě vám říkám, že ho ustanoví nad vším svým majetkem.

45 Kdyby si však ten služebník v srdci řekl: ‘Můj pán mešká [se svým] příchodem’ a začal by bít služebníky a služebné a jíst, pít a opíjet se,

46 [tehdy] přijde pán toho služebníka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou nezná, a oddělí ho a určí mu díl s nevěrnými.

47 A ten služebník, který znal vůli svého pána, ale nepřipravil [se] a nejednal podle jeho vůle, bude hodně bit.

48 Ale ten, který [ji] neznal a udělal trestuhodné věci, bude bit méně. Vždyť komukoli je hodně dáno, od toho bude hodně vyžádáno; a komu svěřili hodně, od toho vyžádají více.”

49 “Přišel jsem na zem pustit oheň a co si přeji, [než] aby už hořel?!

⁵⁰ Mám se ale křtít křtem a jak je mi úzko, dokud se nevykoná!

⁵¹ Myslíte si, že jsem přišel přinést na zem pokoj? Říkám vám, ne [pokoj], ale rozdělení.

⁵² Neboť od nyníška jich bude pět rozděleno v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem.

⁵³ Otec bude rozdělen proti synu a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchýně proti své snáře a snacha proti své tchýni.”

⁵⁴ Zástupům také řekl: “Když spatříte oblak, jak vychází od západu, hned říkáte: ‘Přichází liják,’ a je [to] tak.

⁵⁵ Když pak vane jižní vítr, říkáte: ‘Bude horko,’ a bývá.

⁵⁶ Pokrytci! Umíte rozpoznat vzhled země i nebe; jak to, že tedy nepoznáváte tento čas?”

⁵⁷ “A proč ani sami od sebe nerozsuzujete, co [je] spravedlivé?

⁵⁸ Když tedy jdeš se svým odpůrcem k vrchnosti, snaž se s ním cestou vypořádat. Jinak tě potáhne k soudci a soudce tě vydá biřici a biřic tě vsadí do vězení.

⁵⁹ Říkám ti: Rozhodně odtamtud nevyjdeš, dokud nevrátíš i ten poslední haléř.”

13

¹ V tu dobu byli přítomni někteří, kteří mu vyprávěli o Galilejcích, jejichž krev Pilát smísl s jejich oběťmi.

² Ježíš jim tedy odpověděl: “Myslíte si, že tito Galilejci byli větší hříšníci než všichni [ostatní] Galilejci, že se jim to stalo?

³ Říkám vám, [že] ne. A nebudete-li činit pokání, zahynete podobně všichni.

⁴ Anebo těch osmnáct, na které spadla věž v Siloe a zabila je - myslíte si, že byli větší viníci než všichni lidé bydlící v Jeruzalémě?

⁵ Říkám vám, [že] ne. A nebudete-li činit pokání, zahynete podobně všichni.”

⁶ Vyprávěl tedy toto podobenství: “Jeden [člověk] měl na své vinici zasazený fíkový strom. Přišel pak na něm hledat ovoce, ale nenašel.

⁷ Řekl tedy vinaři: ‘Hle, tři roky přicházím a hledám na tomto fíkovníku ovoce, ale nenalézám. Poraz ho. Proč má kazit i tu zem?’

⁸ Ale on mu odpověděl: ‘Pane, nech ho ještě tento rok, až ho okopám a pohnojím,

⁹ ponese-li snad ovoce. A pokud ne, porazíš ho potom.’ ”

¹⁰ V sobotu pak učil v jedné synagoze.

¹¹ A hle, byla [tam] žena, která měla osmnáct let ducha nemoci a byla sehnutá a nijak se nemohla narovnat.

¹² Když ji Ježíš spatřil, zavolal [ji] k [sobě a] řekl jí: “Ženo, jsi zproštěna své nemoci.”

¹³ Vložil na ni ruce a [ona] se hned narovнала a oslavovala Boha.

¹⁴ Představený synagogy však [na to] odpověděl s hněvem, protože Ježíš uzdravoval v sobotní den, a řekl zástupu: “Je šest dní, ve kterých se má pracovat. V nich tedy přicházejte a nechte se uzdravovat, a ne v den soboty!”

¹⁵ Ale Pán mu odpověděl: “Pokrytče! Neodvazuje každý z vás v sobotu svého vola nebo osla od žlabu a nevodí [ho] napájet?”

16 A tato [žena], dcera Abrahamova, kterou Satan [držel] svázanou - hle, [už] osmnáct let - neměla být rozvázána z toho pouta v sobotní den?”

17 Když to řekl, všichni jeho protivníci byli zahanbeni, ale všechen zástup se radoval ze všech těch slavných [skutků], které dělal.

18 Tehdy řekl: “Čemu je podobné Boží království a k čemu ho přirovnám?”

19 Je podobné zrnku hořčice, které člověk vzal a hodil do své zahrady; a [ono] vyrostlo a stalo se velikým stromem a nebeští ptáci se uhníždili v jeho větvích.”

20 A znovu řekl: “K čemu přirovnám Boží království?”

21 Je podobné kvasu, který žena vzala a zadělala ve třech měřících mouky, až všechno zkvasilo.”

22 A tak procházel města a vesnice a učil, konaje cestu do Jeruzaléma.

23 Někdo mu řekl: “Pane, [je] málo těch, kteří budou spaseni?” On jim však řekl:

24 “Snažte se vejít těsnou branou, neboť vám říkám, [že] mnozí se budou pokoušet vejít, ale nebudou moci.

25 Když hospodář vstane a zavře dveře, tehdy začnete stát venku, tlouci na dveře a říkat: ‘Pane, Pane, otevři nám,’ a [on] vám odpoví: ‘Neznám vás, [nevím,] odkud jste.’

26 Tehdy začnete říkat: ‘Jedli jsme a pili před tebou a učil jsi na našich ulicích!’

27 A [on] řekne: ‘Říkám vám, [že] vás neznám a [nevím,] odkud jste. Odejděte ode mne, všichni, kdo konáte nepravost!’

28 Bude tam pláč a skřípění zubů, až spatříte

Abrahama, Izáka a Jákoba a všechny proroky v Božím království, ale [sami] sebe vyhnané ven.

²⁹ A přijdou od východu i [od] západu a od severu i [od] jihu a budou stolovat v Božím království.

³⁰ A hle, jsou poslední, kteří budou první, a jsou první, kteří budou poslední.”

³¹ V ten den přistoupili někteří farizeové a říkali mu: “Odejdi a běž odsud, protože Herodes tě chce zabít.”

³² Rekl jim tedy: “Jděte a řekněte té lišce: Hle, vymítám demony a uzdravuji dnes i zítra a třetího [dne] dokonám.

³³ Dnes, zítra i pozítří však musím být na cestě; protože není možné, aby prorok zahynul mimo Jeruzalém.”

³⁴ “Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří jsou k tobě posíláni! Kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, jako slepice [shromažduje] svá kuřata pod křídla, ale nechtěli jste.

³⁵ Hle, váš dům se vám zanechává pustý. Ale říkám vám jistě, že mě už nevidíte, dokud nepřijde [čas], kdy řeknete: ‘Požehnaný, který přichází v Pánově jménu!’ ”

14

¹ Stalo se pak, [že] v sobotu vešel do domu jednoho [z] předních farizeů, aby jedl chléb, a oni ho sledovali.

² A náhle byl před ním nějaký vodnatelný člověk.

³ Ježíš tedy těm učným v Zákoně a farizeům odpověděl: “Smí se v sobotu uzdravovat?”

⁴ Ale oni mlčeli. A tak ho vzal, uzdravil a propustil.

⁵ Potom jim odpověděl: “Kdo z vás v sobotní den ihned nevytáhne [svého] osla nebo vola, když mu spadne do studny?”

⁶ A nemohli mu na to odpovědět.

⁷ Když pak pozoroval, jak si vybírají přední místa, pověděl pozvaným podobenství. Řekl jim:

⁸ “Kdybys byl někým pozván na svatbu, nesedej si na přední místo, aby [tam] snad nebyl pozván [někdo] váženější než ty.

⁹ Ten, který pozval tebe i jeho, by pak přišel a řekl ti: ‘Uvolni mu místo.’ A tehdy bys s hanbou zaujal poslední místo.

¹⁰ Když jsi tedy pozván, jdi a posaď se na posledním místě, aby ten, který tě pozval, přišel a řekl ti: ‘Příteli, pojď výš.’ Tehdy budeš mít před svými spoluhodvníky chválu.

¹¹ Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.”

¹² Tehdy řekl také tomu, který ho pozval: “Když pořádáš oběd nebo večeři, nezvi své přátele ani své bratry ani své příbuzné ani bohaté sousedy, aby snad zase oni nepozvali tebe a měl bys odplatu.

¹³ Ale když pořádáš hostinu, zvi chudé, chromé, zmrzačené a slepé

¹⁴ a budeš požehnaný. Nemají totiž, [čím] by ti odplatili, ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.”

¹⁵ Když to uslyšel jeden ze spoluhodovníků, řekl mu: “Blaze tomu, kdo bude jíst chléb v Božím království.”

¹⁶ On mu však řekl: “Jeden člověk vystrojil velikou večeři a pozval mnoho [hostů].

17 V čas večeře pak poslal svého služebníka, aby řekl pozvaným: 'Pojďte, neboť všechno už je připraveno.'

18 Všichni se ale jednomyslně začali vymlouvat. První mu řekl: 'Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, omluv mne.'

19 Druhý řekl: 'Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, omluv mne.'

20 A jiný řekl: 'Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.'

21 Když se pak ten služebník vrátil, oznámil ty věci svému pánu. Tehdy se hospodář rozhněval a řekl svému služebníkovi: 'Vyjdi rychle do ulic a uliček města a přiveď sem chudé, chromé, zmrzačené a slepé.'

22 A služebník řekl: 'Pane, stalo se, jak jsi přikázal, a ještě je místo.'

23 Pán tedy řekl služebníkovi: 'Vyjdi na cesty a [mezi] ploty a přinuť [lidi] přijít, ať se můj dům naplní.'

24 Říkám vám totiž, že nikdo z těch mužů, kteří byli pozváni, neokusí mou večeři.' "

25 Šly s ním veliké zástupy a [on] se obrátil a řekl jim:

26 "Jde-li někdo ke mně a nemá v nenávisti svého otce i matku i ženu i děti i bratry i sestry a dokonce i svou vlastní duši, nemůže být mým učedníkem.

27 A kdokoli nenese svůj kříž a nejde za mnou, nemůže být mým učedníkem.

28 Neboť kdo z vás, když chce postavit věž, si nejdříve nesedne a nespočítá náklad, má-li [na] to, aby [ji] dokončil?

²⁹ Aby snad, když by položil základ a nemohl [stavbu] dokončit, nezačali se mu posmívat všichni, kteří by [to] viděli,

³⁰ se slovy: ‘Tento člověk začal stavět a nemohl [to] dokončit.’

³¹ Anebo - který král si cestou do boje proti jinému králi nejdříve nesesedne, [aby] se poradil, může-li se s deseti tisíci utkat s tím, který proti němu táhne s dvaceti tisíci?

³² Jinak totiž k němu pošle poselstvo, když bude ještě daleko, a bude se ptát na podmínky míru.

³³ Tak tedy žádný z vás, kdo se nerozloučí se vším, co má, nemůže být mým učedníkem.

³⁴ Sůl [je] dobrá. Jestliže však sůl ztratí svou chuť, čím bude osolena?

³⁵ Nehodí se do země ani do hnoje; vyhazují ji ven. Kdo má uši k slyšení, ať slyší.”

15

¹ Všichni celníci i hříšníci tedy přicházeli blíž k němu, aby ho slyšeli.

² Farizeové a zákoníci však reptali a říkali: “Tento přijímá hříšníky a jí s nimi!”

³ Pověděl jim tedy toto podobenství. Řekl:

⁴ “Kdo z vás, má-li sto ovcí a ztratil by jednu z nich, nezanechá těch devadesát devět na poušti a nejde za tou ztracenou, dokud ji nenajde?”

⁵ A když [ji] najde, s radostí [ji] vezme na ramena,

⁶ a až přijde domů, svolá přátele a sousedy a řekne jim: ‘Radujte se se mnou, neboť jsem našel svou ovci, která byla ztracená.’

7 Říkám vám, že tak bude v nebi [větší] radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.”

8 “A která žena, když má deset mincí a jednu minci ztratí, nerozsvítí lampu, nevymetá dům a pečlivě nehledá, dokud [ji] nenajde?

9 A když [ji] najde, svolá přítelkyně a sousedky se slovy: ‘Radujte se se mnou, neboť jsem našla minci, kterou jsem ztratila.’

10 Říkám vám, [že] tak je radost před Božími anděly nad jedním hříšníkem, který činí pokání.”

11 Tehdy řekl: “Jeden člověk měl dva syny,

12 z nichž mladší řekl otci: ‘Otče, dej mi díl majetku, který [mi] patří.’ A tak jim rozdělil [své] jmění.

13 Když pak ten mladší syn po nemnoha dnech všechno shromáždil, odešel do daleké země a tam svůj majetek promrhal prostopášným životem.

14 Když všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal trpět nouzí.

15 Šel tedy a přichytil se jednoho občana té země a [ten] ho poslal na svá pole, aby pásł vepře.

16 Tehdy toužil nasytit své břicho lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu nedával [ani to].

17 Když však přišel k sobě, řekl: ‘Kolik nádeníků mého otce má hojnost chleba, a já umírám hlady!

18 Vstanu, půjdu ke svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou!

19 Nejsm už hoden být nazýván tvým synem. Udělej mě jedním ze svých nádeníků.’

20 A tak vstal a šel ke svému otci. A když byl

ještě velmi daleko, jeho otec ho spatřil a pohnut soucitem přiběhl, padl mu kolem krku a políbil ho.

²¹ Ale syn mu řekl: ‘Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou a nejsem už hoden být nazýván tvým synem.’

²² Otec však řekl svým služebníkům: ‘Přineste to první roucho a oblečte ho a dejte mu prsten na ruku a obuv na nohy.

²³ A přiveďte to tučné tele a zabijte [ho]. Jezme a veselme se,

²⁴ neboť tento můj syn byl mrtev, a ožil; byl ztracen, a je nalezen.’ A začali se veselit.

²⁵ Jeho starší syn však byl na poli, a když přicházel a přiblížil se k domu, uslyšel hudbu a tanec.

²⁶ Zavolal tedy jednoho ze služebníků a ptal se, co to má být.

²⁷ A ten mu řekl: ‘Tvůj bratr přišel a tvůj otec zabil tučné tele, že ho dostal zpět zdravého.’

²⁸ Ale [on] se rozhněval a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec tedy vyšel a prosil ho.

²⁹ On však otci odpověděl: ‘Pohleď, tolik let ti sloužím a nikdy jsem nepřestoupil [jediný] tvůj příkaz, ale nikdy jsi mi nedal [ani] kůzle, abych se poveselil se svými přáteli.

³⁰ Ale když přišel tento tvůj syn, který prožral tvé jmění s nevěstkami, zabil jsi mu tučné tele!’

³¹ A on mu řekl: ‘Synu, ty jsi vždycky se mnou a všechny mé věci jsou tvé.

³² Ale veselit se a radovat bylo potřeba, neboť tento tvůj bratr byl mrtev a ožil; byl ztracen a je nalezen.’ ”

16

¹ Svým uředníkům pak řekl: “Byl jeden bohatý člověk, který měl správce; a ten byl před ním obviněn, že mrhá jeho majetkem.

² Zavolal ho tedy a řekl mu: ‘Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého správcovství, neboť už nemůžeš být správcem.’

³ Správce si tedy řekl: ‘Co budu dělat, když mi můj pán bere správcovství? Kopat nemohu, žebrať se stydím.

⁴ Vím, co udělám - aby mě [lidé], až budu zbaven správcovství, přijali do svých domů!’

⁵ Zavolal tedy každého jednotlivého dlužníka svého pána a prvnímu řekl: ‘Kolik dlužíš mému pánu?’

⁶ A on řekl: ‘Sto sudů oleje.’ Řekl mu tedy: ‘Vezmi svůj úpis, rychle si sedni a napiš padesát.’

⁷ Potom řekl druhému: ‘A kolik dlužíš ty?’ A on řekl: ‘Sto měr pšenice.’ Řekl mu tedy: ‘Vezmi svůj úpis a napiš osmdesát.’

⁸ A ten pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal rozumně. Synové tohoto světa jsou totiž ve svém pokolení rozumnější než synové světla.

⁹ A já vám říkám: Udělejte si přátele nepravým mamonem, aby vás, až skonáte, přijali do věčných příbytků.

¹⁰ Kdo [je] věrný v nejmenším, je věrný i ve velkém. A kdo [je] nepoctivý v nejmenším, je nepoctivý i ve velkém.

¹¹ Když jste tedy nebyli věrní v nepoctivém mamonu, kdo vám svěří pravé [bohatství]?

12 A když jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá to, co [je] vaše?

13 Žádný sluha nemůže sloužit dvěma pánům. Buď totiž bude jednoho nenávidět a druhého milovat, nebo se [toho] jednoho bude držet a tím druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.”

14 Ale to všechno slyšeli i farizeové, kteří byli milovníci peněz, a vysmívali se mu.

15 Řekl jim tedy: “Vy ze sebe před lidmi děláte spravedlivé, ale Bůh zná vaše srdce. Neboť co [je] u lidí vznešené, je v Božích očích ohavnost.

16 Zákon a Proroci až do Jana; od té doby se káže Boží království a každý se do něj násilně tlačí.

17 Snadněji však pomine nebe i země, než aby padla jediná čárka ze Zákona.

18 Každý, kdo propustí svou manželku a bere si jinou, cizoloží, a kdo si bere tu, kterou muž propustil, cizoloží.”

19 “Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do purpuru a kmentu a každého dne se skvěle veselil.

20 A byl jeden žebrák, jménem Lazar, který ležel u jeho vrat plný vředů

21 a toužil být nasycen drobty, které padaly ze stolu toho boháče. Dokonce i psi přicházeli a lízali mu vředy.

22 Stalo se pak, že ten žebrák zemřel a andělé ho odnesli do Abrahamova náručí. A boháč zemřel také a byl pohřben.

23 Potom v pekle pozvedl své oči, když byl v mukách, a spatřil z dálky Abrahama a Lazara v jeho náručí.

²⁴ Tehdy ten [boháč] zvolal: ‘Otče Abrahame, smiluj se nade mnou a pošli Lazara, ať smočí konec svého prstu ve vodě a ochladí můj jazyk, protože trpím v tomto plameni!’

²⁵ Abraham však řekl: ‘Synu, vzpomeň si, že ty sis ve svém životě vzal své dobré a podobně Lazar zlé. On je tedy teď potěšován, ale ty jsi trápen.’

²⁶ A kromě toho všeho je mezi námi a vámi ustanovena veliká propast, aby ti, kdo chtějí překročit odsud k vám nebo se dostat odtamtud k nám, nemohli.’

²⁷ A [on] řekl: ‘Prosím tě tedy, otče, abys ho poslal do domu mého otce,

²⁸ neboť mám pět bratrů. Ať jim svědčí, aby i oni nepřišli do tohoto místa muk!’

²⁹ Abraham mu řekl: ‘Mají Mojžíše a Proroxy. Ať poslechnou je.’

³⁰ A on řekl: ‘Ne, otče Abrahame; ale kdyby k nim šel někdo z mrtvých, budou činit pokání.’

³¹ On mu ale řekl: ‘Když neposlouchají Mojžíše a Proroxy, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.’”

17

¹ Tehdy řekl učedníkům: “Není možné, aby pohoršení nepřišla, ale běda [tomu], skrze koho přicházejí.

² Bylo by pro něj lepší, kdyby mu na krk pověsili mlýnský kámen a hodili ho do moře, než aby svedl jednoho z těchto maličkých.

³ Dávejte na sebe pozor. Kdyby však proti tobě zhřešil tvůj bratr, pokárej ho, a bude-li toho litovat, odpusť mu.

⁴ A kdyby proti tobě zhřešil sedmkrát za den a sedmkrát za den by se k tobě obrátil se slovy: 'Je mi to líto,' odpustíš mu."

⁵ Tehdy řekli apoštolové Pánu: "Přidej nám víry."

⁶ Ale Pán řekl: "Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko, řekli byste této moruši: 'Vykořeň se a přesad se do moře!' a poslechla by vás."

⁷ "A kdo z vás, kdo má služebníka, který oře nebo pase, řekne mu, hned když se vrátí z pole: 'Pojď a posad se za stůl'?

⁸ Neřekne mu snad spíše: 'Připrav mi večeři, přepásej se a obsluhuj mě, dokud se nenajím a nenapiji, a potom budeš jíst a pít ty'?

⁹ Děkuje snad tomu služebníku, že udělal to, co mu bylo nařízeno? Nezdá se mi.

¹⁰ Tak i vy, když uděláte všechno, co je vám nařízeno, říkejte: 'Jsme neužiteční služebníci. Udělali jsme, co jsme byli povinni udělat.' "

¹¹ Stalo se pak, že cestou do Jeruzaléma procházel Samařím a Galilejí.

¹² A když vcházel do jedné vesnice, setkalo se s ním deset malomocných mužů. Ti zůstali stát opodál,

¹³ pozdvihli hlas a řekli: "Ježíši, mistře, smiluj se nad námi!"

¹⁴ A když [je] spatřil, řekl jim: "Jděte a ukažte se kněžím." A když šli, stalo se, [že] byli očištěni.

¹⁵ Když pak jeden z nich uviděl, že je uzdraven, vrátil se a hlasitě oslavoval Boha.

¹⁶ Padl na tvář k jeho nohám a děkoval mu. A byl to Samaritán.

¹⁷ Ježíš pak odpověděl: "Nebylo jich očištěno deset? Kde [je] tedy těch devět?"

18 Nenašel se [z nich nikdo], aby se vrátil a dal Bohu slávu, jedině tento cizinec?”

19 A řekl mu: “Vstaň a jdi. Tvá víra tě uzdravila.”

20 Když se ho pak farizeové zeptali, kdy přijde Boží království, odpověděl jim a řekl: “Boží království nepřijde viditelně.

21 Neřeknou: ‘Hle, [je] zde’ anebo ‘Hle, [je] tam.’ Pohledte přece, Boží království je mezi vámi.”

22 Učedníkům pak řekl: “Přijdou dny, kdy zatoužíte uvidět jeden ze dnů Syna člověka, ale neuvidíte.

23 Tehdy vám řeknou: ‘Hle, [je] zde’ anebo ‘Hle, [je] tam.’ Neodcházejte ani [je] nenásledujte,

24 neboť jako blesk, který se zablýskne z jedné [krajiny] pod nebem, září až do druhé [krajiny] pod nebem, tak bude i Syn člověka ve svém dni.

25 Nejdříve ale musí mnoho vytrpět a být tímto pokolením zavržen.

26 A jak bylo za dnů Noéma, tak bude i za dnů Syna člověka:

27 Jedli, pili, ženili se a vdávaly se až do toho dne, kdy Noé vešel do archy; a přišla potopa a všechny zahubila.

28 Také podobně, jako bylo za dnů Lota: Jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli, stavěli;

29 ale toho dne, kdy Lot vyšel ze Sodomy, pršel z nebe oheň se sírou a všechny zahubil.

30 Právě tak bude v ten den, kdy se zjeví Syn člověka.

31 Kdo bude v ten den na střeše a jeho věci v domě, ať sestupuje, aby je pobral, a podobně, kdo na poli, ať se nevrací zpět.

32 Pamatujte na Lotovu ženu.

³³ Kdokoli by si chtěl zachránit duši, [ten] ji ztratí, a kdokoli by ji ztratil, [ten] ji obživí.

³⁴ Říkám vám: v tu noc budou dva na jednom loži; jeden bude vzat a druhý zanechán.

³⁵ Dvě budou spolu mlít; jedna bude vzata a druhá zanechána.

³⁶ Dva budou na poli; jeden bude vzat a druhý zanechán.”

³⁷ Odpověděli mu: “Kde, Pane?” Ale on jim řekl: “Kde [bude] tělo, tam se shromáždí orli.”

18

¹ Vyprávěl jim také podobenství, jak [je] potřeba stále se modlit a nepolevovat.

² Řekl: “V jednom městě byl jeden soudce, který se nebál Boha a člověka si nevážil.

³ A v tom městě byla vdova. [Ta] k němu chodila a říkala: ‘Zjednej mi právo proti mému odpůrci.’

⁴ [On] ale dlouho nechtěl. Potom si však řekl: ‘Nebojím se sice Boha, a člověka si nevážím,

⁵ ale proto, že mi tato vdova nedává pokoj, zjednám jí právo, aby [snad] nakonec nepřišla a neztloukla mě.’ ”

⁶ Pán tedy řekl: “Slyšte, co říká ten nespravedlivý soudce!

⁷ A Bůh snad nezjedná právo svým vyvoleným, kteří k němu volají dnem i nocí? A bude jim otálet [pomocí]?”

⁸ Říkám vám, že jim zjedná právo rychle. Ale až Syn člověka přijde, nalezne na zemi víru?”

⁹ Některým, kteří spoléhali na sebe, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, pak řekl i toto podobenství:

10 “Dva lidé vstupovali do chrámu, aby se modlili; jeden [byl] farizeus a druhý celník.

11 Farizeus se postavil a takto se sám pro sebe modlil: ‘Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, rváči, nespravedliví, cizoložníci, nebo i jako tento celník.

12 Postím se dvakrát do týdne, desátky dávám ze všeho, co vlastním...’

13 Celník však stál opodál a nechtěl ani oči k nebi pozvednout, ale bil se do prsou se slovy: ‘Bože, buď milostivý ke mně hříšnému!’

14 Říkám vám, [že] tento [muž] odešel do svého domu ospravedlněn spíše než tamten. Každý, kdo se povyšuje, totiž bude ponížen, a kdo se ponížeje, bude povýšen.”

15 Přinášeli tedy k němu i novorozence, aby se jich dotýkal. Když [to] však uviděli učedníci, přísně je napomínali.

16 Ježíš je ale zavolal a řekl: “Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království.

17 Amen, říkám vám, [že] kdokoli nepřijme Boží království jako dítě, nikdy do něho nevejde.”

18 Tehdy se ho jeden přední [muž] zeptal: “Dobrý mistře, co mám udělat, abych se stal dědicem věčného života?”

19 Ale Ježíš mu řekl: “Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jen jediný - Bůh.

20 Prikázání znáš: abys nezcizoložil, nezabil, neukradl, nevydal falešné svědectví; cti svého otce i svou matku.”

21 A on řekl: “To všechno jsem dodržoval odmalička.”

22 Když to pak Ježíš uslyšel, řekl mu: “Chybí ti ještě jedno. Všechno, co máš, prodej a rozdej chudým a budeš mít poklad v nebi. A pojď, následuj mne.”

23 Ale on, když to uslyšel, velice se zarmoutil. Byl totiž nesmírně bohatý.

24 Když tedy Ježíš uviděl, jak se velice zarmoutil, řekl: “Jak nesnadno vejdu do Božího království ti, kdo mají bohatství!

25 Je totiž snadnější, aby velbloud prošel uchem jehly, než aby boháč vešel do Božího království.”

26 A ti, kdo [to] slyšeli, řekli: “Kdo tedy může být spasen?”

27 On však řekl: “Co [je] u lidí nemožné, je možné u Boha.”

28 Petr tedy řekl: “Pohled, my jsme všechno opustili a šli jsme za tebou.”

29 A on jim řekl: “Amen, říkám vám, [že] není nikdo, kdo opustil dům nebo rodiče nebo bratry nebo ženu nebo děti kvůli Božímu království,

30 aby nepřijal v tomto čase mnohem více a v nadcházejícím věku věčný život.”

31 Tehdy vzal k sobě těch dvanáct a řekl jim: “Hle, jdeme vzhůru do Jeruzaléma a [tam] se Synu člověka naplní všechno, co je napsáno skrze proroky.

32 Neboť bude vydán pohanům a bude zeměšněn, pohaněn a popliván.

33 Zbičují ho a zabijí, ale třetího dne vstane [z mrtvých].”

34 Oni však nic z toho nepochopili. To slovo bylo před nimi skryto a nerozuměli, co bylo řečeno.

³⁵ Když se pak blížil k Jerichu, stalo se, [že] jeden slepec seděl u cesty a žebral.

³⁶ Když uslyšel procházející zástup, ptal se, co se to děje.

³⁷ Oznamili mu tedy, že tudy jde Ježíš Nazaretský.

³⁸ A [on] zvolal: “Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!”

³⁹ Ti, kdo šli před [Ježíšem], ho tedy napomínali, ať mlčí, ale on křičel ještě více: “Synu Davidův, smiluj se nade mnou!”

⁴⁰ Ježíš se tedy zastavil a přikázal, ať ho k němu přivedou. A když se přiblížil, zeptal se ho:

⁴¹ “Co chceš, abych pro tebe udělal?” On tedy řekl: “Pane, ať vidím!”

⁴² Tehdy mu Ježíš řekl: “Prohlédni. Tvá víra tě uzdravila.”

⁴³ A on ihned prohlédl a šel za ním a oslavoval Boha. A všechen lid, když [to] uviděl, vzdal chválu Bohu.

19

¹ Potom vešel do Jericha a procházel [jím].

² A hle, [byl tam] muž jménem Zacheus. Ten byl vrchním celníkem a byl bohatý

³ a toužil uvidět, kdo je Ježíš, ale nemohl kvůli zástupu, protože byl malé postavy.

⁴ A [tak] běžel napřed a vylezl na planý fíkovník, aby ho uviděl, neboť tudy měl procházet.

⁵ Když pak Ježíš přišel k tomu místu, vzhlédl, spatřil ho a řekl mu: “Zachee, pospěš si a pojď dolů, neboť dnes musím zůstat ve tvém domě.”

⁶ A [tak] rychle slezl a radostně ho přijal.

⁷ A všichni, kdo [to] viděli, reptali a říkali: “Vešel jako host k hříšníkov!”

⁸ Zacheus se pak postavil a řekl Pánu: “Pohleď, polovinu svého majetku dávám chudým, Pane, a jestliže jsem někoho v něčem podvedl, vracím [to] čtyřnásobně.”

⁹ Tehdy mu Ježíš řekl: “Dnes do tohoto domu přišlo spasení, protože i on je syn Abrahamův.”

¹⁰ Syn člověka přece přišel, aby hledal a spasil to, co zahynulo.”

¹¹ A když to poslouchali, řekl [jim] další podobenství, protože byl blízko Jeruzaléma a oni si mysleli, že Boží království se má zjevit hned.

¹² Řekl tedy: “Jeden urozený člověk odešel do daleké země, aby se ujal království a [zase] se vrátil.

¹³ [Předtím] ale zavolal svých deset služebníků, dal jim deset hřiven a řekl jim: ‘Podnikejte, dokud nepřijdu.’

¹⁴ Jeho poddaní ho ale nenáviděli a poslali za ním poselstvo se slovy: ‘Nechceme, aby tento nad námi kraloval!’

¹⁵ Když se pak ujal království, vrátil se; a stalo se, [že] si nechal zavolat ty služebníky, kterým dal peníze, aby zjistil, kolik kdo vydělal.

¹⁶ Přišel tedy první a řekl: ‘Pane, tvá hřivna vynesla deset hřiven.’

¹⁷ On mu odpověděl: ‘Výborně, [můj] dobrý služebníku. Protože jsi byl věrný v nejmenším, měj moc nad deseti městy.’

¹⁸ Potom přišel druhý a řekl: ‘Pane, tvá hřivna vydělala pět hřiven.’

¹⁹ A tomu řekl: ‘Také ty buď nad pěti městy.’

20 Potom přišel jiný a řekl: ‘Pohleď, Pane, tvá hřivna, kterou jsem měl uloženou v šátku.

21 Báł jsem se tě totiž, neboť jsi přísný člověk. Vybíráš, co jsi neuložil, a sklízíš, co jsi nezasel.’

22 A tomu řekl: ‘Soudím tě z tvých [vlastních] úst, zlý služebníkú. Věděl jsi, že jsem přísný člověk, [že] vybírám, co jsem neuložil, a sklízím, co jsem nezasel.

23 Proč jsi tedy nedal mé peníze na stůl [směnárníkům], abych si je, až přijdu, vybral [i] s úroky?’

24 Tehdy řekl těm, kdo tam stáli: ‘Vezměte mu tu hřivnu a dejte [ji] tomu, který má deset hřiven.’

25 A oni mu řekli: ‘Pane, má deset hřiven.’

26 ‘Říkám vám totiž, že každému, kdo má, bude dáno, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má.

27 Ty mé nepřátele, kteří nechtěli, abych nad nimi kraloval, pak přiveďte sem a pobijte přede mnou.’ ”

28 A když to pověděl, šel napřed cestou vzhůru k Jeruzalému.

29 Když se pak přiblížil k Betfagé a k Betanii u hory zvané Olivetská, stalo se, [že] poslal dva ze svých učedníků

30 se slovy: “Jděte do té vesnice naproti [vám]. Až do ní budete vcházet, najdete přivázané oslátko, na kterém ještě nikdo z lidí neseděl. Odvažte ho a přiveďte.

31 A kdyby se vás někdo ptal, proč [ho] odvažujete, odpovíte mu takto: ‘Pán ho potřebuje.’ ”

32 Když tedy ti, kteří byli posláni, odešli, našli [vše] tak, jak jim řekl.

33 Když pak to oslátko odvazovali, řekli jim jeho páni: “Proč odvazujete to oslátko?”

34 Oni tedy řekli: “Pán ho potřebuje”

35 A přivedli ho k Ježíši. Přehodili přes oslátko své pláště a Ježíše posadili na [ně].

36 A jak jel, prostírali své pláště na cestu.

37 Když se pak už blížil k tomu místu, kde se schází z Olivetské hory, začalo celé množství učedníků hlasitě a radostně chválit Boha za všechny zázraky, které spatřili.

38 Říkali: “Požehnaný král, který přichází v Pánově jménu! Pokoj na nebi a sláva na výsostech!”

39 Někteří z farizeů ze zástupu mu tedy řekli: “Mistře, napomeň své učedníky!”

40 On jim však odpověděl: “Říkám vám, kdyby tito měli mlčet, křičelo by kamení!”

41 Když se pak přiblížil a spatřil město, rozplakal se nad ním.

42 Řekl: “[”] kdybys i ty poznalo aspoň v tento svůj den, co [by] ti [přineslo] pokoj! Teď je [to ale] před tvýma očima skryto.

43 Přijdou na tebe dny, [kdy] tě tví nepřátelé obklíčí valem a oblehnou tě. Sevřou tě ze všech stran

44 a srovnají tě se zemí, i tvé syny v tobě; a nenechají v tobě kámen na kameni, protože jsi nepoznalo čas svého navštívení.”

45 Když potom vešel do chrámu, začal vyhánět ty, kdo v něm prodávali a kupovali

46 a říkal jim: “Je napsáno: ‘Můj dům je domem modlitby,’ ale vy jste z něj udělali ‘doupě lupičů!’”

47 A každý den učil v chrámu. Velekněží, zákoníci

a přední [muži] z lidu pak hledali, jak ho zahubit,
⁴⁸ ale nenacházeli [nic], co by mohli udělat.
Všechen lid mu totiž visel [na rtech a] naslouchal.

20

¹ Jednoho z těch dnů, když učil lid v chrámu a kázal evangelium, se pak stalo, že přišli velekněží a zákoníci se staršími

² a řekli mu: “Pověz nám, jakou mocí děláš tyto věci? A kdo ti tu moc dal?”

³ On jim však odpověděl: “Já se vás také zeptám na jednu věc. Povězte mi:

⁴ Byl Janův křest z nebe, nebo z lidí?”

⁵ Rozvažovali tedy [o tom] mezi sebou a říkali: “Kdybychom řekli, [že] z nebe, řekne [nám]: ‘Proč jste mu tedy neuvěřili?’

⁶ Ale když řekneme, [že] z lidí, všechen lid nás ukamenuje, protože jsou přesvědčeni, že Jan je prorok.”

⁷ A [tak] odpověděli, že nevědí, odkud [byl].

⁸ A Ježíš jim řekl: “Ani já vám [tedy] neřeknu, jakou mocí dělám tyto věci.”

⁹ Tehdy začal lidu vyprávět toto podobenství: “Jeden člověk vysadil vinici, pronajal ji vinařům a na dlouhou dobu odcestoval.

¹⁰ V příslušný čas pak poslal k těm vinařům služebníka, aby mu dali [díl] z úrody vinice. Ti vinaři ho však zbili a poslali pryč s prázdnou.

¹¹ Poslal tedy ještě jiného služebníka. Ale oni zbili a zohavili i toho a poslali [ho] pryč s prázdnou.

¹² Poslal tedy třetího, ale oni i toho zranili a vyhnali ven.

13 Tehdy pán té vinice řekl: ‘Co udělám? Pošlu svého milovaného syna. Snad když uvidí jeho, budou [ho] mít ve vážnosti.’

14 Když ho ale vinaři uviděli, domlouvali se mezi sebou a říkali: ‘Tohle je dědic. Pojdme, zabijme ho, aby to dědictví bylo naše.’

15 Pak ho vyhodili z vinice ven a zabili. Co jim tedy udělá pán té vinice?

16 Přijde a zahubí ty vinaře a vinici dá jiným.” A když [to] uslyšeli, řekli: “To snad ne!”

17 On na ně ale pohlédl a řekl: “Co tedy znamená to, co je napsáno: ‘Kámen, který stavitelé zavrhli, se stal hlavním [kamenem] klenby?’

18 Každý, kdo padne na ten kámen, bude roztržtěn, a na koho by padl, toho rozdrtí na prach.”

19 Velekněží a zákoníci se ho v tu chvíli chtěli zmocnit, ale zalekli se lidu. Poznali totiž, že to podobenství řekl o nich.

20 Sledovali [ho] tedy a poslali špehy, kteří se vydávali za spravedlivé, aby ho chytili za slovo a potom vydali vrchnosti a moci vladaře.

21 A [ti] se ho zeptali: “Mistře, víme, že správně mluvíš i učíš a nikomu nestráníš, ale pravdivě učíš Boží cestě.

22 Je správné, abychom dávali císaři daň, nebo ne?”

23 [Ježíš] ale poznal jejich chytráctví a řekl jim: “Proč mě pokoušíte?

24 Ukažte mi denár. Čí má obraz a nápis?” Odpověděli: “Císařův.”

25 A on jim řekl: “Dejte tedy to, co je císařovo, císaři, a co je Božího, Bohu.”

26 A [tak] ho nemohli před lidmi chytit za slovo a v údivu nad jeho odpovědí zmlkli.

27 Tehdy [k němu] přišli někteří ze saduceů (kteří popírají, že je vzkříšení) a zeptali se ho:

28 “Mistře, Mojžíš nám napsal: ‘Kdyby zemřel něčí bratr, který měl manželku, a zemřel by bezdětný, ať si tu ženu vezme jeho bratr a vzbudí svému bratru potomka.’

29 Bylo tedy sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný.

30 A [tak] si tu ženu vzal druhý a [i] ten zemřel bezdětný.

31 Potom si ji vzal třetí a stejně tak i [všech] sedm; nezanechali děti a zemřeli.

32 Poslední ze všech pak zemřela i ta žena.

33 Kterého z nich tedy bude manželkou při vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku [všech] sedm!”

34 Ježíš jim však odpověděl: “Synové tohoto věku se žení a vdávají.

35 Ale ti, kteří jsou hodni dosáhnout onoho věku a vzkříšení z mrtvých, se nebudou ženit ani vdávat.

36 Nebudou už totiž ani moci zemřít, neboť jsou rovni andělům. A jsou synové Boží, poněvadž jsou synové vzkříšení.

37 A že mrtví vstávají, ukázal i Mojžíš u toho keře, když Pána nazývá Bohem Abrahama, Bohem Izáka a Bohem Jákoba.

38 Bůh není [Bohem] mrtvých, ale živých, neboť jemu jsou živi všichni.”

39 Někteří ze zákoníků tedy odpověděli: “Mistře, [to] jsi řekl dobře.”

40 A už se ho neodvažovali na nic ptát.

⁴¹ Potom jim řekl: “Jak mohou říkat, že Kristus je Davidův syn?

⁴² Sám David říká v knize Žalmů: ‘Pán řekl mému Pánu: Sed po mé pravici,

⁴³ dokud nepoložím tvé nepřátele za podnož tvých nohou.’

⁴⁴ David ho tedy nazývá Pánem. Jak [to] potom může být jeho syn?”

⁴⁵ A když všechen lid naslouchal, řekl svým učedníkům:

⁴⁶ “Varujte se zákoníků, kteří se chtějí procházet ve [slavnostních] pláštích a mají rádi zdravení na tržištích a přední sedadla ve shromážděních a čestná místa při večerích,

⁴⁷ kteří vyjídají domy vdov a předstírají dlouhé modlitby. Ti dostanou těžší rozsudek.”

21

¹ A když vzhlédl, spatřil bohaté, jak házejí své dary do pokladnice.

² Tehdy spatřil také jednu chudou vdovu, jak tam hází dva haléřky,

³ a řekl: “Vpravdě vám říkám, že tato chudá vdova dala ze všech nejvíce.

⁴ Všichni totiž dávali dary Bohu ze svého nadbytku, ale tato [žena] dala ze svého nedostatku všechno živobytí, které měla.”

⁵ A když někteří říkali o chrámu, jak je ozdoben pěkným kamením a obětními dary, řekl:

⁶ “Přijdou dny, kdy [z] toho, na co se díváte, nebude ponechán kámen na kameni: [všechno] bude zbořeno.”

⁷ Zeptali se ho tedy: “Mistře, kdy to bude? A jaké [bude] znamení [času], kdy se to má stát?”

⁸ On pak řekl: “Dejte pozor, abyste nebyli svedeni. Mnozí totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: ‘Já jsem [Kristus]’ a ‘Čas se přiblížil.’ Nechodte tedy za nimi.

⁹ Kdybyste pak uslyšeli o válkách a nepokojích, neděste se; neboť se to musí nejdříve dát, ale konec nebude hned.”

¹⁰ Tehdy jim řekl: “Povstane národ proti národu a království proti království.

¹¹ Na [různých] místech budou veliká zemětřesení, hlady a mory a budou hrůzy a veliká znamení z nebe.

¹² Ale před tím vším na vás vztáhnou ruce a budou [vás] pronásledovat. Budou [vás] vydávat do shromáždění a vězení a kvůli mému jménu vás povedou před krále a vládce.

¹³ Ale [to] se vám obrátí ve svědectví.

¹⁴ Proto uložte ve svých srdcích, abyste si předem nerozmýšleli, jak máte odpovídat,

¹⁵ neboť já vám dám ústa i moudrost, proti které nebude moci mluvit ani obstát žádný [z] vašich protivníků.

¹⁶ Budete však zrazováni i od rodičů a bratrů, [od] příbuzných i přátel a [některé] z vás vydají na smrt.

¹⁷ A všichni vás budou kvůli mému jménu nenávidět,

¹⁸ ale ani vlas z vaší hlavy se rozhodně neztratí.

¹⁹ Svou vytrvalostí získejte své duše.”

²⁰ “Když však spatříte Jeruzalém obležený vojskem, tehdy vězte, že se přiblížilo jeho zpusťování.

21 Tehdy ať ti, kdo jsou v Judsku, utíkají do hor a ti uprostřed něj ať vyjdou a ti, kdo jsou na venkově, ať do něho nevcházejí.

22 Neboť to budou dny pomsty, aby se naplnilo všechno, co je napsáno.

23 Ale běda [bude] v těch dnech těhotným a těm, které kojí, protože na zemi bude veliká tíseň a hněv [proti] tomuto lidu.

24 A budou padat ostrším meče a jako zajatci budou odvedeni mezi všechny národy a po Jeruzalému budou šlapat pohané, dokud se časy pohanů ne naplní.”

25 “Tehdy budou znamení na slunci a [na] měsíci a [na] hvězdách a na zemi úzkost národů nevědoucích kam se podět před řvaním moře a vlnobitím.

26 Lidé budou zmírat strachem a očekáváním toho, co přijde na svět, neboť nebeské mocnosti budou otřeseny.

27 A tehdy spatří Syna člověka, jak přichází v oblaku s mocí a velikou slávou.

28 A až se toto začne dít, vzpřimte se a pozvedněte hlavy, protože se blíží vaše vykoupení.”

29 Tehdy jim řekl podobenství: “Pohledte na fíkovník i na všechny stromy.

30 Když vidíte, jak už pučí, sami poznáváte, že léto už je blízko.

31 Tak i vy, až uvidíte, jak se dějí tyto věci, vězte, že Boží království je blízko.

32 Amen, říkám vám, že toto pokolení rozhodně nepomine, než se [toto] všechno stane.

33 Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepomnou.”

34 “Ale dávejte na sebe pozor, aby vaše srdce nebyla obtěžkána hodováním a opilstvím a staráním se o [tento] život a ten den by na vás přišel nečekaně.

35 Neboť přijde jako past na všechny, kdo přebývají na povrchu celé země.

36 Proto bděte a modlete se v každý čas, abyste byli hodni uniknout všemu tomu, co se má dít, a postavit se před Synem člověka.”

37 A [tak] ve dne učíval v chrámu, ale v noci vycházel a zůstával na hoře zvané Olivetská.

38 Za úsvitu pak k němu v chrámu přicházel všechen lid, aby ho poslouchal.

22

1 Blížil se tedy svátek nekvašených chlebů, zvaný Veliká noc.

2 Velekněží a zákoníci tedy hledali [způsob], jak by ho zabili, neboť se báli lidu.

3 Tehdy vstoupil Satan do Jidáše příjmením Iškariotského, který byl z počtu těch dvanácti.

4 [Ten] odešel a smluvil se s velekněžími a s veliteli [chrámové stráže], jak by jim ho zradil.

5 Ti se zaradovali a domluvili se [s ním], že mu dají peníze.

6 Souhlasil tedy a začal hledat příležitost, aby jim ho zradil [někde] mimo zástup.

7 Tehdy přišel den nekvašených chlebů, ve kterém měl být zabit beránek.

8 Poslal tedy Petra a Jana se slovy: “Jděte a připravte nám Hod beránka, abychom pojedli.”

9 A oni mu řekli: “Kde chceš, ať [ho] připravíme?”

¹⁰ Řekl jim tedy: “Hleďte, až vejdete do města, potká vás člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním do domu, do kterého vejde,

¹¹ a řekněte hospodáři toho domu: ‘Mistr ti vzkazuje: Kde je místnost, v níž bych se svými učedníky pojedl beránka?’

¹² On vám pak ukáže velikou horní místnost prostřenou [k jídlu]. Tam připravte [večeři].

¹³ Když tedy odešli, našli [všechno] tak, jak jim řekl, a připravili beránka.

¹⁴ A když přišla ta chvíle, posadil se za stůl a dvanáct apoštolů s ním.

¹⁵ Tehdy jim řekl: “Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto beránka předtím, než budu trpět;

¹⁶ neboť vám říkám, že už ho nebudu jíst, dokud nedojde naplnění v Božím království.”

¹⁷ A když vzal kalich, vzdal díky a řekl: “Vezměte jej a rozdělte mezi sebou;

¹⁸ neboť vám říkám, že už nebudu pít z plodu vinného kmene, dokud nepřijde Boží království.”

¹⁹ A když vzal chléb, vzdal díky, rozlomil a dal jim [ho] se slovy: “To je mé tělo, které se dává za vás. To dělejte na mou památku.”

²⁰ Tak [vzal] i kalich, když bylo po večeři, a řekl: “Tento kalich [je] ta nová smlouva v mé krvi, která se prolévá za vás.

²¹ Ale pohleďte, ruka mého zrádce [je] se mnou na stole.

²² Syn člověka jde vskutku tak, jak je určeno, ale běda člověku, jímž je zrazován.”

²³ A oni se začali mezi sebou dohadovat, kdo z nich že je ten, který se to chystá udělat.

24 Tehdy také mezi nimi nastal spor, kdo z nich se zdá být největší.

25 On jim však řekl: “Králové národů nad nimi panují a ti, kdo nad nimi užívají moci, jsou nazýváni dobrodinci.

26 Ale vy [to] tak nedělejte. Naopak, kdo [je] mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo [je] vůdce, jako ten, který slouží.

27 Neboť kdo [je] větší - ten, který sedí, nebo ten, který slouží? Zdali ne ten, který sedí? Ale já jsem mezi vámi jako ten, který slouží.

28 Vy jste se mnou zůstali v mých zkouškách

29 a já vám odkazuji království, jako [ho] můj Otec odkázal mně,

30 abyste jedli a pili za mým stolem v mém království a seděli na trůnech a soudili dvanáct pokolení Izraele.”

31 Tehdy Pán řekl: “Šimone, Šimone, hle, Satan si vyžádal, aby vás tříbil jako pšenici.

32 Já jsem ale za tebe prosil, aby tvá víra nepřestala. A ty, až se jednou obrátíš, posiluj své bratry.”

33 A on mu řekl: “Pane, s tebou jsem připraven jít i do vězení, i na smrt!”

34 On však odpověděl: “Říkám ti, Petře, dnes se kohout neozve, dokud třikrát nezapřeš, že mě znáš.”

35 Tehdy jim řekl: “Když jsem vás poslal bez měšce, mošny a [bez] obuvi, měli jste snad v něčem nedostatek?” A oni řekli: “V ničem.”

36 Řekl jim tedy: “Ale teď, kdo má měšec, ať si [ho] vezme, podobně i mošnu; a kdo nemá, ať prodá

svůj plášť a koupí si meč.

³⁷ Říkám vám totiž, že se na mně musí splnit ještě toto Písmo: ‘Byl započten mezi zločince.’ Neboť to, co je napsáno o mně, se naplňuje.”

³⁸ Oni tedy řekli: “Pane, pohleď, zde [jsou] dva meče. “A on jim řekl: “[To] stačí.”

³⁹ Když pak vyšel [ven], šel podle [svého] zvyku na Olivetskou horu a šli za ním i jeho učedníci.

⁴⁰ A když přišel na místo, řekl jim: “Modlete se, abyste nevešli do pokušení.”

⁴¹ Sám se pak od nich vzdálil asi co by kamenem dohodil, poklekl na kolena a modlil se:

⁴² “Otče, pokud chceš, odejmi ode mne tento kalich; ať se však nestane má vůle, ale tvá!”

⁴³ Tehdy se mu ukázal anděl z nebe a posiloval ho.

⁴⁴ Modlil se tedy ve smrtelném zápase [ještě] horlivěji a jeho pot začal být jako krůpěje krve stékající na zem.

⁴⁵ Když potom vstal od modlitby a přišel k učedníkům, našel je spící zármutkem.

⁴⁶ Řekl jim: “Jak to, že spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nevešli do pokušení.”

⁴⁷ A když ještě mluvil, hle, zástup a jeden ze dvanácti, jménem Jidáš, šel před nimi a přiblížil se k Ježíši, aby ho políbil.

⁴⁸ Ježíš mu však řekl: “Jidáši, polibkem zrazuješ Syna člověka?”

⁴⁹ Když tedy ti okolo něj uviděli, k čemu se schyluje, řekli mu: “Pane, máme se bít mečem?”

⁵⁰ Jeden z nich zasáhl otroka nejvyššího kněze a usekl mu pravé ucho.

⁵¹ Ježíš však odpověděl: “Nechte už toho!” A dotkl se jeho ucha a uzdravil ho.

⁵² Tehdy Ježíš řekl těm velekněžím a velitelům chrámové [stráže] a starším, kteří na něj přišli: “Vypravili jste se jako na zločince, s meči a holemi?”

⁵³ Každý den jsem s vámi býval v chrámu a nevztáhli jste na mě ruce. Ale toto je vaše hodina a vláda temnoty.”

⁵⁴ A když ho zajali, vedli [ho a] přivedli do domu nejvyššího kněze. Petr [ho] ale zpovzdálí následoval,

⁵⁵ a když uprostřed dvora zapálilo ho a společně se posadili, seděl Petr mezi nimi.

⁵⁶ Jedna služebná si ho všimla, jak sedí u ohně, upřeně se na něj podívala a řekla: “Tenhle byl také s ním.”

⁵⁷ Ale on ho zapřel. Řekl: “Ženo, [já] ho neznám!”

⁵⁸ A když si ho po malé chvíli všiml jiný, řekl: “Ty jsi také [jeden] z nich.” Petr však řekl: “Člověče, nejsem!”

⁵⁹ Když potom uplynula asi jedna hodina, začal někdo jiný tvrdit: “Opravdu, tenhle s ním byl také! Vždyť je také Galilejec!”

⁶⁰ Petr však řekl: “Člověče, nevím, o čem mluvíš!” A vtom, když ještě mluvil, zakokrhal kohout

⁶¹ a Pán se obrátil a pohlédl na Petra. Tehdy se Petr rozpomenul na Pánovo slovo, jak mu řekl: “Dříve než se ozve kohout, třikrát mě zapřeš.”

⁶² A Petr vyšel ven a hořce se rozplakal.

⁶³ A ti muži, kteří hlídali Ježíše, se mu posmívali a tloukli [ho].

⁶⁴ Zahalili ho a bili ho do tváře a ptali se ho:

“Prorokuj! Kdo tě udeřil?”

⁶⁵ A mluvili proti němu mnoho jiného a rouhali se.

⁶⁶ Jakmile pak nastal den, sešli se starší lidu, velekněží i zákoníci a odvedli ho do své velerady

⁶⁷ se slovy: “Jestliže jsi Kristus, řekni nám [to]!” Ale on jim odpověděl: “Kdybych vám [to] řekl, stejně neuvěříte.

⁶⁸ A kdybych se vás zeptal, stejně mi neodpovíte ani [mě] nepropustíte.

⁶⁹ Od nynějška bude Syn člověka sedět po pravici Boží moci.”

⁷⁰ Tehdy všichni řekli: “Takže ty jsi Boží Syn?” Ale on jim odpověděl: “Vy [to] říkáte, protože já jsem.”

⁷¹ Řekli tedy: “Nač ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme [to] sami slyšeli z jeho úst!”

23

¹ Tehdy jich celé množství povstalo, odvedli ho k Pilátovi

² a začali ho obviňovat. Říkali: “Nalezli jsme tohoto [muže], jak rozvrací národ a brání dávat daně císaři a nazývá se Kristem králem.

³ Pilát se ho tedy zeptal: “Ty jsi ten židovský král?” Ale on mu odpověděl: “Ty [to] říkáš.”

⁴ Pilát tedy řekl velekněžím a zástupům: “Žádnou vinu na tomto člověku nenacházím.”

⁵ Ale oni [tím] více naléhali a říkali: “Bouří lid! Učí po celém Judsku počínaje od Galileje až sem!”

⁶ Když tedy Pilát uslyšel o Galileji, zeptal se, zda je ten člověk Galilejec.

⁷ A když se dozvěděl, že je z Herodova panství, poslal ho k Herodovi, který v těch dnech byl také v Jeruzalémě.

⁸ A když Herodes spatřil Ježíše, velice se zaradoval. Dávno ho totiž toužil vidět, protože o něm hodně slyšel, a doufal, že uvidí nějaký zázrak, který [Ježíš] udělá.

⁹ Vypytał se ho tedy mnohými slovy, ale on mu nic neodpověděl.

¹⁰ Stáli tam však velekněží a zákoníci a usilovně ho obviňovali.

¹¹ A tak jím Herodes se svými vojáky pohrdl, a když se [mu dost] naposmíval, oblékl ho do skvostného roucha a poslal ho zpět k Pilátovi.

¹² A toho dne se Pilát a Herodes spřátelili; předtím totiž byli spolu v nepřátelství.

¹³ Tehdy Pilát svolal velekněze a přední [muže] i lid

¹⁴ a řekl jim: “Přivedli jste mi tohoto člověka jako rozvraceče lidu; a hle, já jsem [ho] před vámi vyslechl a nenašel jsem na tom člověku žádnou vinu [v tom], z čeho ho obviňujete.

¹⁵ Dokonce ani Herodes [ne], neboť jsem vás poslal k němu. Pohleďte, nespáchal nic, za co by si zasloužil smrt!

¹⁶ Proto ho napomenu a propustím.”

¹⁷ (Ve svátek jim totiž musel propouštět jednoho [vězně].)

¹⁸ Ale všichni společně vykřikli: “Odstraň tohoto a propusť nám Barabáše!”

¹⁹ (Ten byl vsazen do vězení za nějakou vzpouru, která vznikla ve městě, a [za] vraždu.)

²⁰ Pilát [k nim] tedy znovu promluvil, protože

chtěl propustit Ježíše.

²¹ Ale oni křičeli: “Ukřižuj, ukřižuj ho!”

²² On jim tedy řekl potřetí: “Ale co tento [muž] udělal zlého? Nenašel jsem na něm žádnou smrtelnou vinu. Proto ho napomenu a propustím!”

²³ Ale oni naléhali velikým křikem a dožadovali se, aby byl ukřižován. A jejich hlasy i [hlasy] velebněji sílily.

²⁴ Pilát tedy rozhodl, aby se stalo [podle] jejich žádosti,

²⁵ a propustil jim toho, který byl vsazen do vězení za vzpouru a vraždu, o něhož žádali, ale Ježíše vydal jejich vůli.

²⁶ A když ho odváděli, chytili nějakého Šimona Kyrénského, který šel z pole, a naložili mu kříž, aby [ho] nesl za Ježíšem.

²⁷ Šlo za ním velké množství lidu i ženy, které nad ním plakaly a naříkaly.

²⁸ Ježíš se k nim obrátil a řekl: “Dcery jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale plačte nad sebou a nad svými dětmi.

²⁹ Neboť hle, přicházejí dny, kdy řeknou: ‘Blaze neplodným a lůnům, která nerodila, a prsům, které nekojily!’

³⁰ Tehdy začnou říkat horám: ‘Padněte na nás!’ A kopcům: ‘Přikryjte nás!’

³¹ Když se totiž toto děje zelenému stromu, co se stane se suchým?”

³² A k popravě s ním byli vedeni ještě dva jiní, zločinci.

³³ Když pak přišli na místo zvané Lebka, ukřižovali ho tam, i ty zločince - jednoho po pravici

a druhého po levici.

³⁴ Tehdy Ježíš řekl: “Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co dělají!” A když si dělili jeho šaty, házeli [o ně] los.

³⁵ Lidé [tam] stáli a dívali se; a s nimi se [mu] vysmívali také přední [muži], kteří říkali: “Jiné spasil, [tak] ať spasí sám sebe, jestliže je to Kristus, ten Boží Vyvolený!”

³⁶ A vojáci se mu posmívali také. Přistupovali, nabízeli mu ocet

³⁷ a říkali: “Jestli jsi ten židovský král, zachraň sám sebe!”

³⁸ Byl nad ním také nápis, napsaný řeckými, latinskými a hebrejskými písmeny: “TOTO JE ŽIDOVSKÝ KRÁL.”

³⁹ A jeden z těch zločinců, kteří viseli [s ním], mu spílal a říkal: “Jestliže jsi Kristus, zachraň sám sebe i nás!”

⁴⁰ Ale ten druhý mu odpověděl a káral ho slovy: “Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi ve stejném odsouzení!

⁴¹ A my jistě [trpíme] spravedlivě, protože dostáváme, co si za své skutky zasloužíme, ale tenhle nic zlého neudělal.”

⁴² Tehdy řekl Ježíši: “Pane, vzpomeň si na mě, až přijdeš ve svém království.”

⁴³ Ježíš mu odpověděl: “Amen, říkám ti, dnes budeš se mnou v ráji.”

⁴⁴ A bylo okolo šesté hodiny. Tehdy nastala po celé zemi tma až do deváté hodiny.

⁴⁵ A slunce se zatmělo a chrámová opona se roztrhla uprostřed.

⁴⁶ Tehdy Ježíš hlasitě vykřikl: “Otče, do tvých

rukou svěřuji svého ducha.” A když to řekl, vydechl [naposled].

⁴⁷ Když tedy setník uviděl, co se stalo, vzdal slávu Bohu se slovy: “Tento člověk byl jistě spravedlivý!”

⁴⁸ A všechny zástupy, které se sešly k té podívané, se při pohledu na to, co se stalo, bily do prsou a vracely se zpět.

⁴⁹ Ale všichni jeho známí, i ženy, které ho doprovázely z Galileje, stáli opodál a viděli to.

⁵⁰ A hle, muž jménem Josef, člen rady (dobrý a spravedlivý muž,

⁵¹ který nesouhlasil s radou a jejím činem), z judského města Arimatie, jenž sám také očekával Boží království,

⁵² ten přišel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo.

⁵³ Šňal je, zavinul do plátna a pochoval ho do vytesané hrobky, ve které ještě nebyl nikdo pochován.

⁵⁴ (A byl den připravování a začínala sobota.)

⁵⁵ Přidaly se také ženy, které s ním přišly z Galileje, a podívaly se na hrob a [na to,] jak bylo pochováno jeho tělo.

⁵⁶ Když se pak vrátily, připravily vonné [látky a] masti, ale v sobotu podle přikázání zachovaly klid.

24

¹ Prvního [dne] týdne pak šly spolu s některými [jinými] brzy ráno k hrobu a nesly vonné [masti], které připravily.

² Nalezly však kámen odvalený od hrobu,

³ a když vešly [dovnitř], nenašly tělo Pána Ježíše.

⁴ A když nad tím byly bezradné, hle, stalo se, že se k nim postavili dva muži v zářícím rouchu.

⁵ Ale když se ulekly a sklonily tváře k zemi, řekli jim: “Proč hledáte živého mezi mrtvými?”

⁶ Není tu, ale vstal! Vzpomeňte si, jak k vám mluvil, když byl ještě v Galileji.

⁷ Řekl: ‘Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí a být ukřižován a třetího dne vstát [z mrtvých].’ ”

⁸ Tehdy si vzpomněly na jeho slova,

⁹ a když se vrátily od hrobu, oznámily to všechno těm jedenácti i všem ostatním.

¹⁰ A ty, které to řekly apoštolům, byly Marie Magdaléna a Johana a Marie Jakubova a ostatní, které byly s nimi.

¹¹ Oni ale měli jejich slova za tlachání a nevěřili jim.

¹² Petr však vstal a běžel k hrobu, a když se naklonil [dovnitř], spatřil plátna, ležící sama. Odešel tedy a sám pro sebe se divil, co se stalo.

¹³ A hle, dva z nich šli toho dne do vesnice jménem Emauzy, která byla vzdálená šedesát honů od Jeruzaléma,

¹⁴ a hovořili spolu o tom všem, co se přihodilo.

¹⁵ A když [takto] hovořili a uvažovali, stalo se, že sám Ježíš se přiblížil a šel s nimi.

¹⁶ Ale jejich oči byly drženy, aby ho nepoznali.

¹⁷ Řekl jim tedy: “Co [je] to za věci, o kterých spolu cestou rozmlouváte a jste smutní?”

¹⁸ Jeden [z nich], jménem Kleofáš, mu odpověděl: “Ty [jsi] jediný cizinec v Jeruzalémě, že ses nedozvěděl o tom, co se tam v těchto dnech stalo?”

¹⁹ A [on] jim řekl: “O čem?” Řekli mu tedy: “O Ježíši Nazaretském, který byl prorok, muž mocný

ve skutku i slovu před Bohem i [přede] vším lidem;

²⁰ jak ho velekněží a naši představení vydali k odsouzení na smrt a ukřižovali ho.

²¹ My jsme však doufali, že [to] je on, kdo má vykoupit Izrael. A k tomu všemu je to dnes už třetí den, co se to stalo.

²² Ale i některé z našich žen nás ohromily. Byly ráno u hrobu,

²³ a když nenašly jeho tělo, přišly a říkaly, že měly dokonce vidění andělů, kteří řekli, že žije.

²⁴ Někteří z našich tedy šli ke hrobu a našli [všechno] tak, jak řekly ženy, ale jeho neviděli.”

²⁵ On jim tedy řekl: “nechápaví a srdcem pomalí věřit všemu tomu, co mluvili proroci!

²⁶ Copak Kristus nemusel vytrpět tyto věci a vejít do své slávy?”

²⁷ A počínaje od Mojžíše a všech proroků vykládal jim ve všech Písmech, co [bylo] o něm.

²⁸ Tehdy se přiblížili k vesnici, do které šli, a on naznačil, že půjde dál.

²⁹ [Oni] však na něj naléhali: “Zůstaň s námi, vždyť se už připozdívá a den se nachýlil.” A tak šel dovnitř, aby s nimi zůstal.

³⁰ A když s nimi byl za stolem, stalo se, [že] vzal chléb, požehnal, rozlomil [ho] a podával jim.

³¹ Tehdy se jejich oči otevřely a poznali ho, ale on zmizel jejich očím.

³² Tehdy řekli jeden druhému: “Copak v nás naše srdce nehořelo, když k nám mluvil po cestě a otvíral nám Písma?”

³³ V tu chvíli tedy vstali a vrátili se do Jeruzaléma a našli shromážděných těch jedenáct i ty, kteří byli s nimi,

34 jak říkají: “Pán byl opravdu vzkříšen a ukázal se Šimonovi!”

35 A oni vyprávěli, co [se stalo] na cestě a jak se jim dal poznat při lámání chleba.

36 A když o tom mluvili, postavil se uprostřed nich sám Ježíš a řekl jim: “Pokoj vám.”

37 Ale [oni] se vyděsili a ve strachu se domnívali, že vidí ducha.

38 Řekl jim tedy: “Proč jste rozrušeni? A proč ve vašich srdcích povstávají pochybnosti?”

39 Pohledte na mé ruce a mé nohy, že jsem to já. Dotkněte se mě a podívejte se: duch přece nemá maso a kosti, jako vidíte, [že] já mám.”

40 A když to řekl, ukázal jim ruce i nohy.

41 Když ale ještě pro radost nemohli uvěřit a divili se, řekl jim: “Máte tu něco k jídlu?”

42 Podali mu tedy kus pečené ryby a plást medu.

43 A on si vzal a pojedl před nimi.

44 Tehdy jim řekl: “Toto [jsou] slova, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi, že se musí naplnit všechno, co je o mně napsáno v Mojžíšově zákoně, [v] Prorocích a [v] Žalmech.”

45 Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmům,

46 a řekl jim: “Tak je [to] napsáno a tak musel Kristus trpět a třetího dne vstát z mrtvých

47 a v jeho jménu [musí] být kázáno pokání a odpuštění hříchů všem národům počínaje od Jeruzaléma.

48 A vy jste toho svědkové.

49 A hle, já na vás pošlu zaslíbení svého Otce. Vy však zůstaňte ve městě Jeruzalémě, dokud nebudete oblečeni mocí shůry.”

⁵⁰ Potom je odvedl ven, až k Betanii. [Tam] zvedl ruce a požehnal jim.

⁵¹ A zatímco jim žehnal, stalo se, [že] se od nich vzdaloval a byl nesen vzhůru do nebe.

⁵² A když se mu poklonili, vrátili se s velikou radostí do Jeruzaléma

⁵³ a byli stále v chrámu, [kde] chválili a oslavovali Boha. Amen.

Nova Bible Kralicka
The New Testament, Nova Bible Kralicka translation,
in the Czech language of the Czech Republic

Copyright © 1998 Sdruzeni pro Novou Bibli kralickou

Language: Češka (Czech)

Translation by: A. Flek a P. Hoffman

Czech NKB

Czech Nova karlica Bible (NBK) Nova Bible Kralicka - Novy Zakon naseho Pana a Spasitele Jezise Krista Z reckeho textu se stalym ohledem na kralicke zneni prelozili A. Flek a P. Hoffman Copyright Sdruzeni pro Novou Bibli kralickou.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

fcf15f7f-ee4c-5d99-8a8f-7e7c83323eaa